

ARGENTINAI MAGYAR HÍRLAP

Ifjúsági rovattal

L. Monteverde 3132
(1636) Olivos
Bs. Aires - Argentina

PERIÓDICO HÚNGARO DE LA ARGENTINA
CON SECCIÓN EN CASTELLANO

III. évf. 28-29. sz.
2007. JÚLIUS-AUGUSZTUS
(LXXVIII. évf. 15.834-35. sz.)

Az értelmiség új összefogása

Csoóri Sándor (Budapest):

Tizenhét év óta jámboran dödögünk és lázadozunk

Akárhova lépünk, kő csikorog a lábunk alatt. Akárhova nézünk, korhadozik az ég fölöttünk, mint az üresen maradt istállók mennyezete. Meg szeretnénk határozni a helyzetünket, szélben és napsütésben, de nem tudjuk, mert a nyelv elmenekül előlünk. Úgy vagyunk foglyok és tehetetlenek ebben a szerencsétlen, kis hazában, ahogy természetesen szeretnénk lenni benne. Örület! – mondhatnánk halálos lelki nyugalommal magunknak is, de zavarodottan már önmagunkkal sem tudnánk szóba állni. Ezt szokták egy országban válságnak vagy csődnek nevezni. Csődnek – lábunk fejtől a koponyánk magaslatáig. A kórházi ágyak ilyenkor szoktak parancsszóra útra kelni, menni egyik városból a másikba, a hegyek tetejéről kiszellőztethetetlen házak sűrűjébe, és fejetlen rohangálásukat befejezni a roncsstelepen. Az iskolák, a kis posták, a vidéki vasútállomások ajtaját ilyenkor szögezik be kalapácsos lidércek, hogy a peremlakók minél előbb megtudják: semmi szükség sincs rájuk. És egy Gyurcsány Ferenc nevezetű miniszterelnöknek is ilyenkor támad kedve hanyagul rákönyökölni a Művészetek Palotájában magányosan ácsorgó, mikrofonos asztalra, és kioktatni a magyarságot arról, hogy mi is történt 1848. március 15-én.

Tudomásunk szerint a Márciusi Ifjak nem a bécsi parlament és nem a pozsonyi országgyűlés magasztos termeiben töröltették el a cenzúrát, amely forradalmi tett volt, hanem az utcán. És Petőfi sem a Felsőházban szavalta el, napirendi pont előtti felszólalásaként a Nemzeti dalt. Meg a Tizenkét pontot sem a képviselők terjesztették elő az uralkodónak. Nem, nem – sem az Uniót Erdéllyel! A miniszterelnök szerint még az is elképzelhető, hogy Március tizenötödike csak a mi beteges képzeletünk volt!

Barátaim! Történészek, írók, tudósok, tanárok, filmesek, filozófusok, egyházi emberek, feltalálók, Bartók és Kodály tanítványai – hova jutottunk? Valaha voltunk valakik, és most csak bámuljuk az eseményeket, mint egy nevetséges panoptikum élethű másolatai. Tizenhét év óta jámboran dödögünk és lázadozunk, ahelyett, hogy bevallanánk: elárultuk az értelmet, de helyette nem fedeztünk fel magunkban semmiféle dacos és barbár boldogságot, amellyel segíthettünk volna népünknek. Sőt, mostanra az is kiderült, hogy elfogadtuk a diktatúrában gyökerező demokrácia minden züllöttségét és képzettségét. Sorsfordító könyvekben kellett volna már megírunk, hogy a demokrácia épp úgy szabadított föl minket, mint a szovjet hadsereg, s ugyanúgy fosztott ki és gyalázott meg mindnyájunkat. 1956 tizenkét napját kivéve, a kétségbeesés lett a mi hagyományunk!

Ma bárhol járunk az országban, mindenki panaszkodik, hogy a Politika holtversenyében kell leélnünk az életünket. Az eldöntetlenség sorvasztó léthelyzetében. A döntetlen jelző helyett használjuk inkább a rosszul, sőt a bűnösen döntő helyzetek fogalmakörét. A rendszerváltás pillanatában azt hittük, hogy a szabadság megigazulása és megváltása jön el.

De nem az jött el!

Az első szabad választáson a vérbírók éppen úgy szavazhattak, mint az agyonlőtt vagy a fölakasztott vértanúk

hozzátartozói. Akik 1956. október 25-én, az Országház téren tömeggyilkosságot rendeztek, szabadon járulhattak az urnákhoz. Elmaradt a törvényes, bírósági leszámolás azokkal szemben is, akik zsarolással lelkeket pusztítottak el, s akiknek vér tapadt a kezükhöz. Az ő bőrük megmentésével elvettük megtévedt százezrek megtérésének lehetőségét, s ott hagytuk őket meghasonlásukban: és így növelték, s növelik a tegnapi bűnösök szavazótáborát. A diktatúra minden szennyje és szörnyűsége így ömlött át zavaraltanul a demokráciába, különösképpen felerősödve az utóbbi öt esztendőben.

Mindenféle válság és tudathasadás ennek a következménye.

A magyar értelmiségiek nagyobbik része ugyanis pontosan tudja, hogy ez az eredendő bűn, ez a válság mára elérte az élet minden területét. Ott csikorog az ország gazdasági teljesítményében, az államháztartás hiányában, az államigazgatás és a közösségi szolgáltatások állapotában, a romló nemzetközi kapcsolatokban, a közösségi és az egyéni züllésekben, a kormány által gerjesztett és megtűrt korrupcióban, az idegrendszert sújtó betegségek egyre növekvő számában.

A hatalmat gyakorló kormány már nem is nagyon rejtegeti azt a szándékát, hogy a magyar lakosság becsapásával elért választási győzelmét legönzőbb módon saját anyagi gyarapodására használja föl. Eközben parlamenti többségét kérkedve és kéjjel mozgósítja kiszolgáltatott népe ellen. Az egészségügy, a kórházak barbár szétdúlása a ma emberét az 1919-es proletárdiktatúra gaztetteire emlékezteti. Ha a terror áldozatainak számát összevetjük a mai cinikus, üzleties intézkedések áldozatainak előre látható számával, akkor a proletárdiktatúra szelídebb korszaknak tűnik a mai dúlásokhoz képest. Ennek a pusztításnak a mértékét nemcsak az egészségügy szétverése adja, hanem a mai kormány minden intézkedése, amelynek nyomán romlik a nemzet többségének életminősége. A felemelkedés helyett milliók kerülnek a lecsúszás pályájára, és sok ezren pedig inkább az önpusztítást választják.

Mit tudunk hazánk megmentésére kiverítkezni magunkból? Csak olyasmit, ami nekünk van. Bátorságot, konok hajthatatlanságot, félresöpörhetetlen érveket. Ehhez azonban kellene egy, a prágai chartásokra emlékeztető értelmiségi csapat, amely Németh László gondolatát követi szigorúan: A szellem embere az, akiben ott fészeng a szellemiség örök ösztöne... A szellem: rendező nyugtalanság, amely nem tud beletörődni az elszórt tények halmazába, mindig az összefüggéseket keresi.

Ma Magyarországon a legnyilvánvalóbb igazság az, hogy aki értelmiségi és nem vakítja el a félelem, önző érdek vagy valamiféle téveszme, az magában leszámol ezzel a kormánnyal. Úgy is mondhatnánk, hogy aki értelmiséginek tartja magát, nem azonosulhat ezzel a kormánnyal, hanem megtesz mindent annak érdekében, hogy azok a megtévesztett jóhiszeműek, akik még e kormányban hisznek, hasonló következtetésre juthassanak, hisz valójában az ő kezükben van a döntés. Ehhez pedig közgazdászok, tudósok, írók,

Folyt. a köv. oldalon

Megvalósult Szent István álma?

(Kivonat Süveges István tb. kanonok kiskunsági főesperes szentbeszédéből, amely elhangzott: Nyárlőrincen, 2005. augusztus 7)

Meg kell beszéljünk, semmit el nem kendőzve, hogy amikor még élt és uralkodott, mi is volt áldott Szent István királyunknak az álma? Lásunk tisztán, mi valósult meg az ő álmából, vagy megvalósult-e belőle egyáltalán valami? S nézzük meg valóban levette-e kezét Mária Nagyasszonyunk és Pátrónánk erről az országról?

Szent István álmát nem utólag kell kigondolni: Szent István azt saját kezűleg leírta fiához, Szent Imréhez írott intelmeiben. Így kezdi írását: „Mivel... amit... Isten akarata megteremtett és elrendezett mind a magas égbolton, mind a földi tájakon, azt mind törvény élteti s tartja fenn, s... Isten kegyelme adott az élet méltóságára királyságokat, főpapokat és más méltóságokat, s részben isteni, részben emberi parancsok és rendeletek kormányozzák a világot és az embereket, úgy hát én sem restellem, szerelmetes fiam, hogy neked... parancsokat, tanácsokat, ... adjak, hogy velük mind a magad, mind alattvalóid életmódját ékesítsd...”

Ezt követően a szent király legelső helyen a keresztény hit megőrzéséről, a Jézus Krisztus alapította Egyház védelmezéséről, a Krisztus felszentelt papjainak kijáró tiszteletéről, a főembereknek és a vitézeknek kijáró tiszteletéről, az igaz élet és türelem gyakorlásáról, a vendégszeretetről és a népet hitre, földművelésre, tisztességre tanítók megbecsüléséről, a tanácsadók jó kiválasztásáról, az ösök és a hagyományok követéséről, az imádság megtartásáról és fontosságáról és végül a kegyességről, az irgalmasságról és a többi erényről adja testamentumát.

Hadd kérdezem meg tőletek testvéreim ma, amikor mindenki számol, mérlegel, késhegyig keresi, hogy mi a valószínűsége a dolgoknak, melyik éri meg jobban két lehetőség közül, van-e józan esze annak, aki a bizonytalant választja a biztos helyett? Van-e józan esze, aki más utat keres, mint amit a szentistváni akarat nekünk kijelölt?

Ha megvalósult volna a szentistváni akarat, akkor választott vezetőink a Szent Korona tan szerint kormányoznák az országot, s a szentistváni akarat megvalósulásaként a rádió azt harsogná minden hullámhosszon, amit Szent István valóban akart és leírt.

„A főemberek... az ország, az uralom dísze... erőssége, a gyengék oltalmazói, az ellenség pusztítói, a határok gyarapítói legyenek. ... Ha pedig le akarnád rombolni, amit építettem, vagy szétszórni, amit összegyűjtöttem, kétségkívül igen nagy kárt szenvedne országod.”

Kérdezem én tőletek testvéreim, megvalósult Szent István álma akkor, amikor az egyes fontos helyekre nem a szakmai képesség szerint emelik a tisztségviselőket, hanem aszerint válogatják, hogy mennyire hűséges pártkatonák, nem baj, hogy nem értenek semmihez! Vajon az volt Szent István álma, hogy a vörös gróftól és a dicsőnek mondott tanácsköztársaságtól való félelemben Európa vezető hatalmaitól ránk kényszerített trianoni diktátum miatt elszakadt véreinket végleg eldobjuk magunktól és még a magyar állampolgárságot is megtagadjuk tőlük?

A Szent Jobb

Mit is írt erről Szent István? „Ha ugyanis a bölcsekkel jársz, bölcs leszel, ha a bolondokkal forgolódsz, társul adod magad hozzájuk... aki a bölcsekkel jár, bölcsnek lesz a barátja és nem válik a bolondokhoz hasonlatossá. ... Őseink követése... a legnagyobb ékesség, a szülőket utánozni okosság. Aki ugyanis megveti, amit megszabtak atyai elődei, az az Uristen törvényeit is megveti. Mert az atyák azért atyák, hogy

fiaikat gyámolítsák, a fiak pedig... hogy szüleiknek szót fogadjanak... az engedelmesség valójában pestis. ... Küldd le (Uram, a bölcsességet) szent egedből, dicsőséged trónjától, hogy munkámban velem legyen és segítsen, és így fölismerjem, mi kedves a szemedben. ... Uram, Atyám, életemnek Istene, ne hagyj engem álnok gondolatban, az én szememnek ne adj kevélységet és a gonosz kívánságot távoztasd el tőlem.”

Szent István a fiához írt intelmeit így fejezi be: „Légy irgalmas minden erőszakot szenvedőhöz, őrizd szívedben mindig az isteni intést: „Irgalmasságot akarok, nem áldozatot.” Légy türelmes mindenkhez, nemcsak a hatalmasokhoz, hanem azokhoz, akik nem férnek a hatalomhoz... légy a hitben erős, nehogy a szerencse túlságosan fölveessen, vagy a balsors letaszítson. Légy alázatos is, hogy Isten felmagasztaljon most és a jövőndőben. Légy mértékletes, ... szelíd, ... becsületes, ... szemérmes, ... mert ezek nélkül sem itt nem tud senki uralkodni, sem az örök élet uradalmába nem tud senki sem bejutni.”

Ha továbbra is élni és boldogulni akarunk nekünk is ezen az úton kell járnunk, mert az az út, amely ezt a nemzetet 1100 éven át megtartotta már bizonyítottan jó út, amelyen bizalommal járhatunk életünk minden napján.

Járunk hát ezen az úton mi is, őseink szent akaratából, mely utat nekünk magyaroknak őseink kijelöltek. Ha ezen az úton járunk, akkor hiszem, hogy lesz magyar feltámadás, lesz magyar jövő, ahogyan Mindszenty bíboros atya mondotta: „Ha lesz egymillió együtt imádkozó magyar, nem félttem az országot.” Fogadjuk meg: mától kezdve megfogjuk egymás kezét, és együtt imádkozunk odahaza a családokban, együtt kérve Isten áldását nemzetünkre és családjainkra.

A TARTALOMBÓL:

MELLÉKLETEK! I. CHACO, a múlt
II. CHACO, a jelen

Hősök Napja	2.o.
Olvasólevelek	2.o.
Kanadában (Székásy M.)	3.o.
A pápa Brazíliában	4.o.
A HKK könyvtár évi jelentése ...	4.o.
Magyarországi helyzet	5.o.
Koloniális hírek	6. és 7.o.
Ösztöndíjasok 2006-2007 ...	HUFI I.
A boszorkákról	HUFI II.
Mi a „PFK”?	HUFI III.
Sobre tulipanes	SP I
Cartas de Lectores	SP II
Noticias (Uruguay, V. Alsina) ..	SP II
Trayectoria de un artista	SP IV

Hősök Napja a Chacaritán (május 27) - az AMISZ, az MHBK és a Vitézi Rend közös rendezésében -

Emlékmű a német hősök tiszteletére Gfoto.org

Az idei Hősök Napját a hagyományos lefolyásán kívül egy meghatározó, rendkívüli mozzanat gazdagította. A Magyar Hadtörténelmi Múzeum tavaly egy zászlót adományozott az argentinai Magyar Harcosok bajtársi közösségének. v. Ferenczy Lóránt ezt a zászlót néhány meleg szó kíséretében ünnepélyesen átadta az argentinai magyar cserkészek vezetőinek, ezzel a gesztussal egyfajta generációváltást jelképezve, ui. a cserkészek a Hősök napi megemlékezéseken hiánytalanul mindig részt vettek és képviselve voltak az előző 57 alkalommal megtörtént tiszteletadásokon.

A zord késő őszi időjárás ellenére igen számosan jelentek meg. A magyar nagykövetség és az intézményeink képviselőin kívül a szakos öttagú német delegáció is jelen volt. A tisztelgést spanyolul Pataky László, az AMISZ alelnöke mondta, magyarul pedig az EMESE Kultúra és Ifjúságfenntartó testület nevében Kiss Péter (l. külön kivonat a beszédből). A Szent László iskola Polimodal növendékei spanyolul, valamint a Zrínyi Ifjúsági Kör Dió-csoport tagjai magyarul adtak elő verseket.

Az ünnepélyes zászlóátadás Lomniczy Mátyás körzeti cserkészparancsnoknak és Lovrics Alexandra l.cscs. és Kerekes Marci fiú cscs. vezetőknél Gfoto.org

Magyarul imádkozik Nt. Tóth Kristóf ref. lelkész

Nt. Tóth Kristóf református lelkész magyarul imádkozott. A koszorúk elhelyezése után a magyar és a székely Himnuszok eléneklésével és a zászlók kivonulásával ért véget a méltó ünnepély. Az *Argentinisches Tageblatt* hetente megjelenő német lap társunk részletes, fényképes beszámolót közölt az eseményről. (HKZS)

A közönség egy része: elől balról Bácsné Léna, Dr. Bács Zoltán nagykövetségi 1.o. tanácsos, Dr. Székásy Miklós, v. Pataky László, Dr. Terek Zsófia Gfoto.org

v. Ladányi Domonkos, a Vitézi Rend doyenje Gfoto.org

A cserkészek nevében Zaha Tamás és Bonapartian Edi helyezik el az emlékfal elé az MHBK és VR közös koszorúját Gfoto.org

Az ünnepély véget ért. A 49 éve fölavatott emlékfal előtt, b.-j.: v. Ferenczy Lóránt, v. Vattay Miklós, Haynalné Kesserű Zsuzsánna, Dr. Bács Zoltán, Eberhard Appel, Bácsné Léna, Isolda Appel, Siegfried Wolfsteller, Rolando Kekez, Rudolf Hepe, v. Jakab Nándor Fotó Terek

Kivonat Kiss Péter emlékbeszédéből:

Mikor szüleink, nagyszüleink elkezdtek megemlékezni a magyar hősokekről, Magyarországon már megszűnt ez az ünnep, együtt az Egyházak nyilvános szerepével és a cserkészzel. De akkor új nevekkel bővült a magyar hősoke névsora: Mindszenty József, Ravasz László, Ordass Lajos - hogy csak a legismertebbeket említsen.

Nem lehet elégszer elismételni, mit értünk mi a "hős" fogalma alatt: nem azt a vakmerőt, aki semmitől sem fél, hanem azt, aki igenis fél... de legyőzi a félelmét, úrrá lesz rajta, és elvégzi a kötelességét, vállalva annak minden kockázatát. Helyt áll mindenütt, ahol kell, ahol ezt a hazája, a családja, a lelkiismerete megkövetelik tőle. Az ember az életét nem csak a harcra áldozhatja fel.

Eredetileg ezt az ünnepélyt itt is, Magyarországon is főleg a katonák rendezték, a Haza védelmében elesettekről való megemlékezésékként. Ma már ez gyakorlatilag a múlté. A legtöbben már elávoztak az örök harcmezőkre; a legfiatalabb is, aki még harcolt az utolsó világháború legvégén, ma már legalább 80 éves. A zászló is, amit itt lengettünk éveken át, ma már a budapesti Hadtörténelmi Múzeumban van. Magyarországon már hála Istennek más szelek fújnak ma, ott is újra hivatalosan megtartják ezt az ünnepet minden évben.

Nekünk itt megemlékeznünk, tiszteletet adnunk érdemes. Mert nem csak a háború termel hősokeket; akad belőlük mindenütt.

Ha Ti, fiatalok, esetleg terhesnek találjátok, hogy évről-évre ki kell ide vonulnotok (ahogyan annak idején én is kivonultam), gondoljatok az elődeitekre. Magyar történelmünk a XX. században is olyan kemény volt, hogy szinte minden családnak van saját hősi halottja, akinek kijár a tisztelet. Szemét ember az, aki erről megfeledkezik!

És arra is gondoljatok, hogy az életben minden kör bezárul. Úgy fog az unokátok tisztelni Benneteket, ahogyan Ti tiszteltétek az elődeiteket.

Tiszteljétek és szeressétek ezt az argentin hazát is, amely befogadott bennünket, ugyanúgy, mint Magyarországot, ahonnan mindnyájan származunk. A mai globalizált világban fontosabb, mint valaha, hogy tartozunk valahova.

Mi szerencsés emberek vagyunk: nekünk két haza adatott. Ezek a hősoke harcolták ki számunkra.

Kiss Péter Gfoto.org

AZ ÉRTELMISÉG..... Folyt. az 1. oldalról

filmesek, filozófusok, jogászok, tanárok, szociográfusok, tisztességes pénzemberek szükségesek, valamint hitben és képzeletben nagyra nőtt emberek. Ne feledjük: 1848. március tizenötödike azért lehetett máig is legnagyobb erőt sugárzó ünnepünk, mert történelmünkben ez volt az első - de úgy is mondhatnám, hogy az egyetlen - olyan esemény, az egyedüli csoda, amelyben népünk elsősorban a szellem embereire hallgatott.

A létrehozandó autonóm személyiségekből álló testületnek úgy kellene majd működni, mint egy - jelképesen szólva - szellemi és morális felsőháznak, amelyben rangot az erkölcs, az értelem, a rokonszenv, a nemzeti érdekek egységes védelme ad.

Természetes, hogy a tagjai között éppúgy helyük van a környező országokban s a világ bármely táján élő magyaroknak, mint az itthoniaknak. A természetvédők mintájára legyenek a politikai élet védelmezői; amikor pedig ez kezelhetlenné válik számukra, akkor magát a politikai életet kell megreformálniuk.

Jelmondatunk szerény, de irányt mutató: Egy nemzet boldogsága inkább függ az emberek jellemétől, mint a kormányzás formájától.

(MNO - HírTV - A Márciusi levél című állásfoglalás az 1848-as ifjak és az 1977-es cseh Charta szellemében íródott. Teljes terjedelmében közöljük. Az írást számos közéleti személy írta alá, köztük: akadémikusok, egyetemi tanárok, egyházi emberek, az orvostudomány és a művészet minden ágának képviselői, történészek, zeneszerzők, operaénekesnők, színművészek, filmrendezők, filozófusok, jogászok, építészek, mérnökök, szociológusok, politológusok, írók, költők, kritikusok, diplomaták, kutatók, közgazdászok, lapszerkesztők, könyvkiadók, bírók, vállalkozók.)

Az Olvasó írja...

Az AMH postarovata az olvasók fóruma. Az abban foglaltak teljes egészében az író véleményét tükrözik. A szerkesztőség ugyanakkor fenntartja a jogot, hogy a beérkezett leveleket szerkesztve közölje.

- 1 Tisztelt Asszonyom, Kedves Zsuzsa!
Az Országos Széchényi Könyvtár vezetősége nevében köszönetemet fejezem ki az Argentinai Magyar Hírlap 2.évf. 2006 21., valamint 2.évf. 2007 22-26. számainak egy-egy példányáért, amellyel állományunkat gyarapította.
Kérem, gondoljon a jövőben is könyvtárunkra! Üdvözlettel:
Pachinger Kinga, OSZK, Budapest
- 2 Kedves Zsuzsó!
Gratulálok a szép, színvonalas májusi internetes lapszámhoz, és a soron kívüli mellékletéhez! Csak így tovább!
Teljen el minél hamarabb a hideg tél!
Barátságunk további ápolásának reményében, őszinte tisztelettel,
Prof. Hadnagy Sándor, Kolozsvár
- 3 Kedves Zsuzsó!
Befejeztük a Nuestra Señora de la Merced templomának a szonorizációját, ami rengeteg időt vett igénybe. Múlt év júniusában kérték - és adtuk be - árajánlatunkat; év végére megígérték rá az állami segílyt, amiből az első pénzt csak február elején kaptam meg. Meg kellett építenem a 8-bejáratú hangerősítőt, egy négyes keverőpultot, 18 hangoszlopot, 7 mikrofon-előerősítőt + 1 kinti hangszórót adaptálni. Mindezt tervezéssel együtt, és beszerezni. Szerencsére Gábor fiam hathatósan segített a beszerelésben, magam már nem szívesen mászkálok magas létrákon. Ha jól számítom, 1966 óta ez a 30. templomunk teljes installációja. Szerencsére jól működnek mind, egyesek innen 150-200 km-re. Ilyen munkák mellett bizony nehezen jutok a levélíráshoz.
Az újság érkezése mindig öröm. Utolsó számotokkal újra remekeltetek! Emőke külön kérte, hogy írjam meg Nektek, mennyire boldog ő is a lappal és mennyire örül, hogy így újra összeköttetésbe kerülünk a

kolóniával. Főleg a cserkész-részt élvezni, hiszen ő is volt cserkész és rengeteg régi ismerőt talál. Szeretettel ömöl ő is Benneteket, Alival együtt. - Részemről is sok ölelés, üdvözet - csak így tovább!
Becske Gábor, Santa Fe

4 Drága Zsuzsókám!
Mivel már 2 újságot kaptam és olvastam, ideje, hogy írjak és egy szóval ennyit mondjak: kitűnő! Változatos, érdekes, humoros rovatok, tanulok belőlük, élvezem mindet. Amikor éppen úgy esik, hogy szüleimet látogatom Sopronban, elsősorban ők kapják az újságot és addig, amíg szép lassan ki nem olvassák, nem sürgetem őket. Nehéz szóban elmondani micsoda élvezet ez nekik! Tudom, értem és felfogom, micsoda herkulesi munka ez, de hidd el, megéri! Látom, olvasom, nem vagyok egyedül véleményemmel, sőt, az egész világról kapod a gratulációt és biztatást.
Ma találkozom Kimlén a Lomniczy-Zaha-Dóry nagycsaláddal (hogy ne klánt írjak...) Hamarosan hazautaznak Argentínába, átadom nekik az előfizetésemet és egy kis felülfizetést. Kívánom és remélem, hogy nagyon jól vagy Tieddel együtt, és működsz, több örömmel, mint keserűséggel. Nagy puszi a régi szeretettel,
Luraschiné Földényi Judit, Csutkád, Bécs

5 Zsuzsókám, egy rövid toscanai csavargás után (Firenze, Siena és San Gimignano szépségeiben gyönyörködtünk) ma hazaérkezve várt lapod legújabb száma, ami maga a magyar csoda! Hogyan vagy képes egymagad ilyen tartalmas 20 oldalt ilyen gazdag képanyaggal összehozni? Jó, tudom, vannak segítőid, de a felelősség mégiscsak egyedül a Tied és az egész „alkotásra” (minden hónapban) a Te egyéniséged nyomja rá a bélyegét. Mondd, marad idő ezen kívül még másra is?...

Köszönöm legutóbbi figyelmességedet, a Független Magyar Hírszolgálat egy ösrégi számának elküldését - emlék a múltból! -, ami fölött elméláztam: Istenem, mennyi munkám volt abban a lapocskában is az anyag összeszedésével, megszerkesztésével! És lehet-e azt összehasonlítani a Te kitűnő sajtótermékkel?... A titok abban rejlik, hogy szereted, amit csinálsz s ezért a teljesítményért nemcsak az argentinai magyar közösség, de az egész emigráció hálás lehet. Újólaj köszönöm az újság küldését valamint írásaim közlését, és gratulálok a munkához, amihez további kitértést kívánok kézzel.

Stirling Gyurka Egerből

6 Kedves Szerkesztőség, Kedves Olvasók!
Felvilágosítást kérek.

Már jó múltkor élvezettel olvastam Kurucz László színes útleírását, ahol mindjárt az első mondatlal így kezdte: „Budapestről a Vöcsök szárnyashajóval mentem Bécsbe...”

Visszafelé, úgy látszik már nem így utazott, mert akkor az előző mondat logikája szerint azt kellett volna írnia, hogy Bécsről Budapestbe utazott. Ami az én érzésem, és valószínűleg az övé szerint is, nem helyes.

Kérdezem. **Miért nem?**

Miért megyünk Budapestre, Szegedre, Miskolcra, Szekszárdra stb., de Bécsbe, Berlinbe, Londonba, Egerbe, Salgótarjánba stb. Miért egyszer **-ra, -re** és másszor **-ba, -be?** Van ennek valami elfogadható etimológiai magyarázata?

Mert ha nincs, én, ha legközelebb utazom, nem Németországba, Berlinbe, sem Franciaországba, Párizsba, sem pedig Angliába, Londonba, hanem Magyarországra, Budapestbe megyek...

id. Zaha Sándor, Olivos, zahapo@hotmail.com

Székásky Miklós:

A YUKON FOLYÓ MENTÉN, KANADÁBAN

A nagyon rossz állapotban tartott murvaút Alaszkából Kanada felé egy *Chicken* nevű bányászfalucskából indul ki. Kanyargós, keskeny és bokrokkal övezett, ami megnehezíti a látást, különösen, mert egy végtelen sorban jönnek nagyobb-nagyobb lakóház autók szemben, amelyek balra, jobbra csúszkálnak és alig hagyják helyet a szembejövő autóknak. A térkép szerint a határon egy *Boundary* nevű helység szerepel, bár amikor odaértünk csak egy házból állt, *Bar* felirattal, és az ajtón egy tábla világosította fel a turistákat, hogy a toalettet csak fogyasztók használhatják. A WC egy gusztustalan külső bódé volt, amelyben a fűszaka lyukkal közepén a háború előtti falusi magyar árnyékszékre emlékeztetett, de a szükséglet győzött. Még a felszólítás alapján egy rossz kávé is ittunk és percekkel belül a kanadai határhoz értünk.

Egy nagyon kedves hölgy pecsételte le az útveleinket, megjegyezve, hogy nem nagyon látnak argentin útveleket ezen a ponton, különösen, mert ezt az országutat évente csak négy hónapig tartják nyitva. Innentől kezdve csupa kellemes meglepetés ért: széles és jó állapotban levő országút, gyönyörű látványok, nem csoda, hogy az út neve *Top of the World Road*, a táblák kilométerekben és nem mérföldökben és a benzín literben és nem gallonban mérve (csak éppen méregdrágán, egy liter 1,40 és 1,80 dollár között, a helységtől függően). Millió kanyaros lejtő után egyszerre megjelent a széles, de hegyi patakhhoz hasonlóan hihetetlenül gyors folyású *Yukon* folyó, amelyen egy állami komp szállítja át ingyen az autókat *Dawson City*-be, egyenesen a parti főutcába. Az első benyomás a városkáról, hogy megállt az időben, minden épület és utca úgy maradt meg, ahogy 1890-1900 között épült, csak akkor 50.000 lakosa volt a városnak és most alig éri el az ezret. A hotelünk, *Aurora Inn*, hasonló, vadnyuga-

Dawson City, Aurora Inn hotel

tinak mondható stílusban épült, de belül modern, jól felszerelt, elegáns szobákkal és jakuzzi a fürdőszobában. A hotelszabályzat felkéri az utasokat, hogy hagyják cipőiket a hallban, mert nincsenek kővezett utcák, és különben a por mindent ellepne. A hotel svájci tulajdonosa vezeti a *La Table* nevű vendéglőt: ezt a kanadai *gourmet guide* megemlíti, mint az ország egyik legjobbját, ami meglepő, de igaznak találtuk.

Másnap reggel egy városi gyaloglólátogatásra iratkoztunk be: három órán át egy korabeli ruhába öltözött hölgy vezetett végig a régi bankon, párizsi ruhaüzleten, postahivatalon, bárón - az akkori italokkal az asztalokon! -, a luxussal épített színházon, ahol a gazdaggá vált bányászok

Dawson City, bányász emlékmű

feleségei bemutatták a legrágább párizsi modelljeiket - mindez 1896 és 1900 között épült. Érdekes volt látni a *Paradise Alley* utcát, ahol a hajdani bordély volt. Ezt később, amikor már a feleségek megérkeztek, áttették a *Klondike* folyó másik partjára, ahová egy keskeny híd vezetett (de ott nem volt már sok sikere, mert a hidat mindenki láthatta, és aki azon átmegy, annak csak egy

céliránya lehetett...) Délután meglátogattuk a Városi Múzeumot, ahol bemutatták az eredeti aranyásási módszert, tudvaleg a *Yukon* folyóba betorkoló *Klondike* volt a kanadai aranyelő központ és sok milliomos eredete. Megnéztük Jack London és a neves Angliában született kanadai költő, Robert Service kunyhóit is: mindketten ebben a helységben írták híresebb műveiket. Este a parti *Sordough Joe* vendéglőben kóstoltuk a *Yukon* folyami lazacot, ez minden más előző lazac minőségét felülmúlta (*sordough*-nak hívták a veterán aranyásókat és *cheechakoo*-nak a frissen érkezetteket). Később a város feletti *Dome* hegycsúcson élveztük az éjféli naplementét az év leghosszabb napján.

Dawson City, éjféli kilátás a Dome-ról, Klondike és Yukon folyók

A következő célirányunk a 600 kilométerre fekvő *Whitehorse*, a *Yukon Territory* fővárosa volt. Az út jórészt a *Yukon* medrét követi, csodaszép havasok, sötétkek és zöld gleccsertavak, hegyi folyamok és sűrű erdők övezik. Rövidesen az út mentén egy medvecsaládot láttunk, mama három boccsal. Persze ilyenkor a fényképezőgép nincs kéznél, megálltunk, kivettük a gépet a táskából, a medvék nyugodtan nézték az autót. Amikor a gépet felemeltem, a medve egy nagyot mordult és mire kattintottam volna, belökte a boccsokat az erdőbe és csak a fenekét mutatta. Azt hiszem még gúnyosan vigyorodott is egyet.

Whitehorse tipikusan állami szervezetek fenntartására épült város, nincs különös jellege, bár szép a *Yukon* parti sétány. A legérdekesebb pontja a Lazac Múzeum, ahol

Whitehorse, Lazac Múzeum

meg lehet figyelni a sebes folyón felúszó lazacokat, több méteres ugrással a mesterseges vízesések fölé, amelyen átjutnak petéik lerakása végett. *Whitehorse*-ból a kanadai országút rövidesen egy kis alaszakai csücsökbe torkollik, és ezen át kell utazni ahhoz, hogy újra Kanadába vissza lehessen jutni. Az út erősen meredek és az alaszakai tengerparti *Skagway* (indiai nyelvből: *Ska-gua*: „ahol az északi szél fúj”) városkában végződik. Ez is olyan patinás, mint *Dawson City* és arról híres, hogy innen indultak el a San Franciscóból vagy Seattleből érkezett aranyásásra vállalkozó kalandorok. A kanadai csendőrség csak akkor engedett be egyéneket vagy családokat, ha felvittek a meredek, több mint 1000 méter magasságú lejtőn egy tonna árut, előírva mit kellett ennek tartalmaznia. Többek között minden szerszámot egy tutaj vagy csónaképítésre, amelyet a *Lebarge* tóig kellett elvontatni, itt vízre engedni, majd innen a *Yukon* folyón, sokszor veszélyes vízeséseken keresztül eljutni *Dawson City*-be, ahol valószínűleg mire odaérték, az igényelt kiadási területek már mind ki voltak adva. A *Skagway* múzeumban ki van állítva a komplett megkövetelt felszerelés, nehéz elképzelni, hogy tudták a szerencsétlen emberek ezt a mennyiségű árut felhurcolni a havas lejtőn, -50°C hidegben, mert késő tavaszra, mire a

Skagway Múzeum

8 hónapon át befagyott *Yukon* folyó kiengegett, el kellett készülni a szállítással és a csónaképítéssel.

Skagway-ból csak hajóval lehet tovább menni, egy óriási autószállító komp megy innen *Haines*-be, egy modern, havasokkal körülvett vonzó kis helységbe, eredetileg a *chilkat* indiánok kereskedelmi posztjába. Innen egy egész napos szárnyashajó kirándulást tettünk Alaszka fővárosába, *Juneau*-ba, a gleccserekkel övezett *Lynn Canal*-on keresztül. A hajó mellett állandóan bálnák jelezték nagy vízfűjásokkal és ugrásokkal jelenlétüket, a part mentén

Lynn Canal, sülkerező fókák

pedig foka, rozmár és tengeri medve kolóniák sülkereztek a napon. Ez nagyon szerencsés volt, mert *Juneau*-ban az év 300 ködös és esős napja mellett ritka a napsütés.

A szerző és felesége, Lisi a Mendenhall gleccsernél

Juneau egy furcsa város, mert az egyetlen országút a pár kilométerre fekvő *Mendenhall* gleccserhez vezet, amelyet délután szintén meglátogattunk, különben csak hajón vagy repülőgépen közelíthető meg. A város egy meredek sziklafal alatt fekvő keskeny kis mezőn épült, már a harmadik saroktól kezdve erős lejtőjű utcákon kell erőfeszítéssel felmászni.

Fent találtuk a neves orosz ortodox templomot, ahol a pópa rengeteg arany ikonnal

Juneau, orosz ortodox templom

körülveve magyarázta az ortodox egyház eredetét. Mert *Juneau*-tól délre volt az orosz terjedés központja, amely az *Aleuti* szigetekre indult meg 1784-ben, ahonnan értékes bőrtöke kezdtek szállítani a több mint 10.000 kilométerre fekvő Szent Pétervárra. *Kodiak* szigetén alapították az első vikáriátust, majd innen indították a hódítóhadjáratot Alaszka felé. Nagy küzdelem után legyőzték a harcias parti *lingit* indián törzset és megalapították *Új Arkangelsz*-t, mint fővárost és

Konsztantinosz Mannasszész naupaktoszi metropolita:

Magasztaló beszéd Mánuel császárhoz A MAGYAROKRÓL 1173-ban

A pannónok [magyarok] népe jó lovú, jól felfegyverezett, vassal, páncéllal övezett, Árész megszállottja, milliányi tömeg, számtalan ember, több a tenger fővenyénél, vitézségben és harciasságban felülmúlja a triballosokat, dákokat és gepidákat, háborúban jártas, páratlanul merész, féktelenül bátor, lebírhatalan lelkű, független, nem szolgál nép, emelt fejű, szabadságszerető, a maga ura. Az örvényes bővizű Duna felett lakik. [...] Övé dús gyümölcsös szántóknak és a termőföldnek, övé a méneset és gulyát tápláló mező. Földje, melyen juhok legelnek, füves és kellemes, a rét és nádas legelője kövér és dús, a buja föld harmatától és vadvizektől áztatott végtelen. Semmiféle úrnak nem szokott adót fizetni, szilaj és önféjű volt világegyetében, sokasága több, mint réten a fű, karja csatában erős, valamennyien nehézfégyverzetet, dárdát, ércpáncélt viselnek, és a sugár a nagy égig is elhat sugaras sisakjukról. Lovuk tüzes, nemes, a harcban bátor és szilaj.

LÁTNOKI ÜZENET

A XIX. századvégi millenniumra készült hatalmas mű: **A Magyar Nemzet Története*** X. (utolsó) kötetének előszavában írt Beksztáv Gusztáv történészünk „**I. Ferenc József és kora**” fejezetének ma is időszerű szavaiból idézünk:

„Történelmünk folyamán többször éltünk át olyan korszakokat, amidőn a politikailag leigázott és gazdaságilag szétbontott társadalmunk már-már kifáradt és úgy látszott, hogy többé nem képes elviselni a nehéz feladat terhét. Mint előző katasztrófáink idején, most is legfőbb feladat a nemzeti létalap kiszélesítése – vagyis törekvéseinknek és erőinknek összhangba hozása. Meg kell teremteni a magyar nemzeti és állami alapnak az összhangját, ami több mint ezer éve biztosította a magyar faj fennmaradását s az ezzel létesített magyar állam nemzeti jellegét és függetlenségét.

Nem a pártpolitika, hanem csak azon nemzeti politika oldja meg a magyarság mostani égető problémáit is, amely a múlt tanulságain okulva újból megteremti a most darabokra tört nemzeti egységet, hogy azután meginoghatatlan alapjává lehessen a magyar államiságnak. A teljes biztonságot - a Kelet és a jövő alakulásaival szemben - a nemzetnek csak az nyújthatja, ha létalapjai kulturális és gazdasági eszközök segítségével kiszélesednek.

Ha nemcsak államunk, hanem nemzetünk is egészséges lesz.”

* Szerk. Szilágyi Sándor, Athenaeum, Bp. 1898. a HKK könyvtárban betekinthető.

AH, HOL VAGY, ISTVÁN KIRÁLY?

püspökséget (ma visszakapta eredeti *Sitka* nevét, ami a *lingit* nyelven a „külső emberek”-et jelenti). Amikor 1867-ben az USA megvásárolta az oroszoktól Alaszkát (7½ millió dollárért és csak egy szavazattöbbséggel a parlamentben), a volt *Új Arkangelsz* megszűnt, mint főváros, de még most is az ortodox érsekség központja.

Haines-ből indul az út újra Kanada felé. Az első falu nem is szerepel a térképen, de mikor elolvastuk a táblát, *Klukwan - Indian Village*, elhatároztuk, hogy behajtottunk. Mindenütt nagy tisztelettel beszélnek az indiánokról, *First Nation* néven emlegetik őket, de bizony a falu piszkos, elhanyagolt, teli szeméttel, rossz állapotban tartott autókkal, rozoga házakkal. Ahogy Orwell írta: „Mindenki egyenlő, de egyesek egyenlőbbek”. Már újra Kanadában, az út a *Kluane National Park* mentén felmegy 2000 méterre, a hőmérséklet pedig 0°C alá. A *Yukon* sok kis mellékfolyóján kell átkelni, szép tavak mentén az út eljut *Beaver Creek*-be, egy 200 lakosú helységbe, amelynek a neveztessége az, hogy Kanada utolsó posztja az egyetlen úton, amelyet Alaszka felé egész évben nyitva tartanak.

Innen visszatértünk Alaszkába, egy élményekkel teli 3600 kilométeres autótúrát végére.

BRAZÍLIAI HÍRADÓ (Piller Éva, São Pauló-i tudósítónktól)

XVI. Benedek pápa történelmi látogatása HAT NAP BRAZÍLIÁBAN

Előzmények

A katolikus világ 265. pápáját, Ratzinger Józsefet, 2005. április 19-én választották meg II. János Pál pápa utódjának. Ő a 8. német (4. bajor) pápa. A bajorországi Merkl-am-Innben született 1927-ben. 1951-ben szentelték pappá. A II. Vatikáni Zsinat teológiai szakértőjeként dolgozott 1962-1965-ig. - A fiatalok tanítását tartotta legfontosabb és legkedvesebb missziójának: a bonni, müncheni és a tübingeni egyetemeken tanított. 1977-ben kinevezik müncheni érseknek, majd bíborosnak. Ekkor már II. János Pál pápa felügyel erre a csendes, de nagy tudású teológusra. 1981-ben a pápa kinevezi a „Hittani Kongregáció” prefektusává és ezzel egyidejűleg a Nemzetközi Teológiai Tanács és a Pápai Biblius Tanács elnökének. Ezekben az években II. János Pál pápa és Joseph Ratzinger bíboros alaposan megismerik egymást és a katolikus egyház fő megtalálja a német bíborosban egyik legfontosabb munkatársát. A szoros együttműködés személyes barátsággá alakul. - Ratzinger Józsefet a világ bíborosai nem azért választották pápává, mert a Vatikánban ő volt a legmagasabb rangú bíboros, a bíborosi kollégium dékánja, hanem mert nagy teológiai tudása miatt mindenki felnézett rá és őt tartották erre a nagy feladatra a legalkalmasabbnak.

A látogatás

XVI. Benedek pápa itt járt közöttünk Braziliában, sőt, a mi városunkban, São Paulóban. Látjuk, hogy megválasztása után Benedek pápa legelőször a latin-amerikai katolikus egyházakat akarja megnézni, mert az ő kérése volt, hogy hívjanak össze egy Püspöki Konferenciát (latin-amerikai/karibi) és ez a találkozó Brazília búcsújáráhelyén, Nossa Senhora Aparecidán (SP állam) történjen. Így ui. másik tervét is mindjárt megvalósíthatta: szentté avatta Frei Galvão ferences szerzetest, akit már elődje, II. János Pál pápa boldoggá avatott.

Benedek pápa május 9-én érkezett São Paulóba. Egy nagy fogadóbizottság élén Lula elnökünk és a felesége várta (a *first lady* kézcsókját a szemfüles riporterek olyan síkból fényképezték le, hogy pontosan lehetett látni, ahogy Dona Marisa két tenyere közé veszi a pápa kezét és a saját kezét

csókolja meg... Túlzott lenne megkívánni Dª Marisától, hogy tudja: nem is a pápa kezét kell csókolni, hanem gyűrűjét, amelyben egy ereklye van). A pápát a „pápmobil” szállították a belvárosban

levő Szent Benedek kolostorba (II. János Pál pápa a magyar bencések Szent Gellért kolostorában szállt meg!) A szemerklő esőben, szokatlan hidegben, tízezres tömeg várta a pápát a kolostor előtti téren. A pápa rögtön kiállt a számára üveggel bekerített emeleti erkélyre és üdvözölte a hívőket. A következő napok folyamán, a protokollt megtörve a pápa aztán újra meg újra kiállt erre az erkélyre és integetett, mert a téren állandóan tartózkodtak erre váró hívők.

Másnap reggel megkezdődött a 80 éves Szentatya intenzív programja, amit végig mosolyogva és áldását osztogatva végzett. „Boldog vagyok, hogy a világ legnagyobb katolikus államában lehetek. Ebben a földrajzi régióban a katolikusok a többség... Innen kell különleges erővel szétáradjon a jó példa, mély hit, szolidaritás... A dél-amerikai népek mély keresztény értékeit vallanak, amelyeket sohasem fognak elfelejteni.” Ezek voltak a pápa beindító gondolatai Braziliában.

A nép számára a legnagyobb esemény az első brazil szent, Frei Galvão szentté avatása volt. A nap-sugaras Campo de Marte repülőtéren 1.200.000 hívő gyűlt össze a szabadtéri nagymisére és a szentté avatási ceremóniára. Mi tv-ből néztük és meghatódva vettük tudomásul, hogy minden milyen jól van megszervezve, sehol tumultus, sehol rendetlenség. Kórusok vezették az énekeket. Mindenkinél a kezében volt egy kiosztott könyvecske, amivel követhette a misét és énekeket. A hangszórók segítségével az imákat, prédikációt jól lehetett érteni, és mi otthon a tv-adásból minden fontos mimeszmozgást jól láttunk. A nagy tömegben szép szervezeten mindenki megáldozott. Már a tv-közvetítésnek is olyan ereje volt, hogy minden közös imát otthonról együtt mondtunk a nagymisén jelenlevőkkel.

Benedek pápa az ifjúsággal, 40.000, katolikus iskolából összeválogatott iskolás és egyetemistával a pacaembú futballpályán találkozott. A Szentatya komoly odafigyeléssel hallgatott meg 5 fiatal a

brazil fiatalság gondjairól, örömeiről, majd 150 fiatal minden brazil vidékről bemutatott egy népitáncot, természetesen az indiánok is. A pápa sokszor „bezoomozott” arca őszinte érdeklődést, tetszést tükrözött. A show után a pápa elmondta a saját és a katolikus egyháznak a fiatalokra vonatkozó elvárását: „szüzesség a házasság előtt, hűség a házasságban, gyermekvállalás... Ti az egyház fiataljai vagytok, menjetek és hirdessétek az igét azoknak a fiataloknak, akik még úgy kószálnak a világban, mint pástör nélküli bárányok... Ne fecséreljétek el a fiatalos éveket...” A sok ezer fiatal spontán tapsal több száz félbeszakította a pápa szavait.

Benedek pápa meglátogatott egy volt német szeminaristája által felépített és vezetett kábítószer-elvonó intézetet, amit a Vatikán segít pénzzel. Atyai jóssággal tudott a több mint 2000 drogszenvedély ellen küzdővel beszélni. A drogcsempészek és forgalmazók felé azonban kemény üzenete volt: „Gondoljatok a rettenetes károkról, amelyeket a fiatalokban/felnőttekben okoztok. Az Úristen ezért benneteket felelősségre fog vonni. Az emberi méltóságot nem lehet így büntetlenül megtiporni.”

A pápa nem kerülte el azt a kényes témát sem, hogy a katolikus egyház hívőket veszít, akik áttérnek az evangélikusokhoz (itt a szektákat „evangélikusoknak” nevezik). „Ez mutatja - mondta - hogy az emberek szomjúhozják a Teremtőt, az isteni segítséget. Nekünk (katolikusoknak) dinamikusabbaknak, érthetőbbeknek kell lennünk, hogy ezt az Istenszomjat kielégítsük. A szekták naprakész segítséget igényelnek...”

A pápa több helyen beszélt az abortuszról, ami a katolikus egyház szerint gyilkosság. Helyeselte, hogy Mexikóban az Egyház kitagadja azokat a képviselőket, akik megszavazták az abortuszt. Munkatársai révén szóba került az is, hogy a Vatikán már felszólította a brazil államot, hogy vezessék be az iskolákban a kötelező vallásoktatást, amire a brazil állam azt felelte, hogy „nem”, mert hiszen Brazília egy világi (laikus) ország, ebbe nem szólhat bele a Vatikán – közölték nagyszerű államférfiaink. Ezt a két témát az újságok jól felkapták. De felkapták azt is, hogy az eseményeken kevesebben voltak, mint az előre elképzelt számok - jó, de kik és milyen számokra gondoltak előre? És az eseményeken ki tudta pontosan megszámolni a közönséget? Mindebből csak az látszik pontosan, hogy mennyi ateista újságíró és riporter dolgozik a belföldi és külföldi sajtónál.

Benedek pápa fogadta a város más keresztény vallásainak a képviselőit és ezek között kezet fogott a Magyar Református Egyház gondnokával, Bányaai Antallal is.

Látogatása utolsó napján a pápa megnyitotta Aparecidán az 5. Püspöki Konferenciát, amelyen 23 latin-amerikai, karibi és 8 megfigyelő ország 162 püspöke vett részt. Argentínát 12 főpapa képviselte, a magyar kardinális, Erdő Péter, mint megfigyelő, Svájcot. Álljon itt a püspöki konferencia nyilvánosságra hozott egyik legfontosabb vallomása: „...A katolikus Egyház nem volt képes kellőképpen követni az urbanizációt, még sokban nem viszonyul kielégítően a városi komplex kultúrájához. Jelenléte a városi nép életében még elégtelen.”

Két héttel a pápai látogatás után az egyik São Pauló-i egyházi lap már hozott Rómából híreket. Benedek pápa visszagondolt braziliai útjáról, és többek között ezeket mondotta: „Utazásom első nagy élménye meglátta az Úr csodáját a dél-amerikai népekben. 500 év fejlődés hitben, kultúrában. A Latin-amerikai Egyház útja élő

A Hungária Könyvbarátok Köre kölcsönkönyv- és levéltár évi jelentése a 2006. évről

(főolvasva a Buenos Aires-i Hungária Egyesület 2007. májusi közgyűlésén)

Sokan nem tudják, hogy a Hungária Egyesület fedele alatt létesített, az alulírott által 1976-ban alapított **Hungária Könyvbarátok Köre** még mindig rendszeresen működik, és még mindig szükséges közszolgálatot teljesít.

A könyvtárra állandó jelleggel **önkéntes emberórákat szánó személy** csupán kettő: 1976 óta az alulírottan kívül az első számú munkaerő változatlanul a fáradhatatlan **Kádárné Anikó**, 1980 óta. Munkája minta jellegű és nélkülözhetetlen. A közösség részéről **hálás köszönet** illeti. Ezen kívül az eddig rendszeresen bedolgozó **Schirli Klári** saját családi körülmények miatt már csak hézagosan tud bejönni 1-1 órára. Ezért csak igen lassan - jól-lehet folyamatosan - haladunk a könyvek nélküli szükségessé átnevezési és selejtezési munkákban, mert **krónikus segítő-munkaerőhiányban szenvedünk**. Érthető, hogy ketten nem tudjuk a beérkezett állományt földolgozni. Alulírott a megalapítás óta megszakták nélkül a HKK-könyvtárfelelős, és mivel 2005 márciusában megindította a szükséges koloniális újságot, nincs módjában az eddigieknél több időt szentelni a HKK-ra.

A 2006. év folyamán igen csekély számú könyvet tudtunk csak beiktatni, **lévén a helyhiány már megoldhatatlan**. Irdatlan mennyiségű könyvtömeggel rendelkezünk, amelynek iktatása lehetetlenné vált, és emellett még jóformán hetente özönlenek be új könyvadományok, főképpen hagyatékok. Mindinkább kizárttá válik a szakszerű dolgozás a minket fölkereső felek kiszolgálása mellett. Ezt a látogatókat maguk tapasztalhatják.

A kis ún. „bagolyszoba” a félelemellen telítve van, elsősorban értékes sorozatokkal és megőrzendő folyóiratokkal. Most várjuk a hátsó lépcsőnél levő rakodóhely kiürítését, hogy oda rakodhassunk, miután megvan a hozzáférhetőségi és biztonsági szempont.

Statistika és megjegyzések

- **A kezelhető beiktatott állomány** 5265 cím, 345 videokazetta.

A 2006. év folyamán kikölcsönzött könyvek száma 516 (2005: 666).

Kikölcsönzött videokazetták 45 (78).

- A kikölcsönzők száma folyamatosan csökken. A fiatalság sajnos nem jelent utánpótlást.

- Igen nagy szolgálatot tesz a nem magyar nyelvű, de magyar tárgyú elsősorban spanyol (252) és angol (158), valamint német (196) és francia (47) könyvállomány. Ugyanakkor jönnek magyarul nem tudó érdeklődők (élettársak, kritikusok, tv-programkészítők, magyar témák vagy irodalom iránt vonzódók, stb.). Ezen kívül máshol nem beszerezhető szótárak, szakácskönyvek és nyelvtankönyvek is sokan igényt tartanak.

- Gyakran kapunk Magyarországról jött látogatókat, akik a kolóniáról tudakozódnak. A Magyar Köztársaság nagykövetsége is átirányít hozzánk többnyire magyarul nem beszélő kérdezősködőket, család-futatókat. Megélenkült a magyar szülők vagy nagyszülők leszármazottjainak tudásszomja is, amelyre a legkülönbözőbb témakörökben kielégítően kaphatnak választ.

- Változatlan, sőt növekvő jellegű az Internet világhálón keresztül a főleg kutatóktól származó informálódás, ami levéltári anyagunk fontosságát bizonyítja. A könyvtár nemzetközi szerepe vitathatatlan. A szükséges levelezést alulírott végzi.

Buenos Aires, 2007. május 2.

Haynalné Kesserű Zsuzsanna, s.k.
könyvtárfelelős

történelem. A hit átsüt a nép viselkedésén, meglátszik művészetében. A felfedezés előtti gazdag hagyományok keverednek a sokrétű európai és más kontinensek befolyásával. Persze nem szabad elfelejtenünk a hittérítés árnyoldalait, az indián hitvilág lábba taposását... De a kereszténység, Isten kegyelméből, mégis csodát művelt az évszázadok folyamán... Brazília mélyen gyökerezett keresztény értékeket őriz, ugyanakkor hatalmas szociális és gazdasági problémákkal küszködik. Egyházunk mindent el kell kövessen, hogy ebben megsegítse. Az országban már működik számtalan áldozatkész önkéntes intézmény, de még többre van szüksége. Milyen jellepes, hogy az első szentté avatott született brazil szerzetes életében a 'béke és a felebaráti szeretet emberének' nevezték. Milyen útmutató...”

Így élünk, éldegélünk . . .

(levélrészlet Magyarországról)

Klimaváltozásról szóló aggasztó hírekkel kezdődött a május. Egyes szakértők szerint megállíthatatlan a környezeti felmelegedés, ami átformálja majd a régi jó öreg Európa arcát is. S mintha a jóslatok máris beigazolódni látszanának, augusztusi hőség szakadt ránk. Az efféle meleghez nem szokott öregek, szívbetegek sokat szenvedtek a 30-32°C májusi melegben.

Aztán megint előtérbe került a politika. Ezúttal a rendőrségről derültek ki furcsábbnál-furcsább dolgok. A dráma Budapesten, egy szénatéri bankrablással indult. A rablás szokványos: „ide a pénz”-felvonással kezdődött. A bankrabló számításába azonban hiba csúszott: bent rekedt a banképületben, s filmekben látott recept szerint túsokat ejtett. Öt millió forintot követelt és szabad elvonulást. A 2. felvonásban meghozták a pénzt, de a kommandósok pénztáadás ürügyén berontottak az épületbe, és szítavá lótték a bankrablót. Aztán a helyszínelő rendőrök közül egy százados elemelt 500.000 forintot a váltságdíjából.

S mindezt rögzítette a bank kamerája. Nyomban megkezdődött a szerezmenndátás. A tisztnek négy gyereke van s komoly anyagi gondjai adódtak - adta hírül a liberális sajtó. A rendőrség sürgősen túl akart lenni az ügyön és gyorsított eljárással tárgyalta a tolvaj százados ügyét, aki a megtevédt emberek felfüggesztett büntetését kapta... S már-már napirendre tért az ország lakossága a dolog felett, amikor robbant a hírbomba: Budapesten rendőrök gépjárműellenőrzés ürügyén megállítottak hajnalban egy lányt... Majd alkohol-ellenőrzésre hivatkozva egy mellékutcába vitték, ahol ketten megerőszték.

Kezdetben árendőrökről szoltak a szóvivők, s arról, hogy öt rendőr soha nem ül egy járőrökcsiban, rendőrautó pedig nem is járt azon a környéken. Am a lány erélyes védőügyvédjének köszönhetően fordult a kocka. A védő követelte, hogy azonosításra hívják be az éjszaka szolgálatot teljesítő rendőröket. Aztán harmadik merítésre a sértett lány rá tudott mutatni a két elkövetőre... Az is kiderült, hogy egy térfelügyelő kamera is látta a járőrautót a kérdéses helyen.

Harmadnapra már arról szoltak a hírek, hogy Miskolc-környéki belügyesek kerültek korrupciós ügyekbe. A hírsorozat azzal folytatódott, hogy rendőrök túsul ejtettek egy cigarettacsempészt s váltságdíjat követeltek a testvérétől. Az már csak hab volt a tortán, hogy arra is fény derült: a móri mézszárláshoz is egy volt rendőr szállította a fegyvereket...

Ezt a szemetet már nem lehetett a szőnyeg alá söpörni. S megtörtént a csoda: a miniszterelnök először menesztette Bene László országos főkapitányt, majd a kiváló minősítésű Gergényi Péter budapesti főkapitány is lapátra került. Az ellenzék követelésére (?), két napra rá beadta lemondását Petrényi igazságügyi és rendészeti miniszter is. A dolognak csupán az a pikantériája, hogy Gergényit az októberi tömegoszlatás miatt többször is kitüntették.

Az eset okán különféle tudományos elemzések láttak napvilágot, amiben azt felegették: hogy jutottunk ideig? Miért kellett összevonni, megszüntetni az igazságügyi és a belügyminisztériumot? Miért kellett a belügy belső ellenőrzését felszámolni, stb. A pesti flaszteren pedig megint született új vicc, ami így szól: „Kisasszony! Engedje meg, hogy hazakísérjem. Ezen a környéken sok a rendőr.”

A bukott rendfenntartók esetének bemutatása ezzel még közel sem teljes. Újabb s újabb rendőri bűncselekményekre derül fény. Oly sok rendészetet érintő ügyről szólnak már a híradások, hogy alig lehet azokat számba venni. A megerősztolt lány esetében (ami május 4-én történt) a mai napig (lapzártáig) nem készült el a perdöntő DNS-vizsgálat! S innen már bármi előfordulhat. Még az is, hogy véletlenül eltörik egy kémcső a vizsgálat során... Legalább is erre engednek következtetni a központi sajtóhírek, amelyekből már-már az

olvasható ki, hogy a lány erőszakolta meg a rendőröket...

Szocialista viszonyokban felnőtt újságolvasók azonban mást is kiolvasnak az efféle hírekből. Ennyi rendőr 'balhé' soha nem került még napvilágra. Az ilyen ügyeket mindig meg tudták oldani... Tudott dolog volt az pl., hogy az utcalányoknak el kellett menni „autózni” egy picit, némi rendőrökkel... Néhanap azoknak is, akik nem voltak igazán utcalányok, csak éppen ki voltak szolgáltatva a sorsnak, az utcának, s a rend különleges öreinek. Csak szólni nem mert senki. A megerősztolt nők többnyire magukba fojtják traumájukat. Szégyenérzetből vagy a nyilvánosságának való kiszolgáltatottságtól félve - hallgatnak. Erre hívta fel most a figyelmet a Társaság a Szabadságjogokért Egyesület. Felhívásukat a magyar közélet jeles képviselői írták alá. S így talán még az is elképzelhető, hogy az igazság utat tör magának...

Aztán a Szabad Demokratákhoz közel álló „Élet és Irodalom” c. lapban arról szolt egy írás, hogy Gyurcsány Ferenc is ügynökösködött! Ezek már olyan hírek, amikből egy tenyérszeme behunyt szemmel is jósolni tud. Merthogy ez egy nagyon komoly figyelmeztetés a miniszterelnöknek! Pontosabban: ha nem írja alá az egészségbiztosítás átalakításáról szolt szabad demokrata terveket, akkor veheti a kalapját! A liberális kézben lévő magyar média befűti a kemencét... Ezért aztán teljes gözzel folynak az egyeztetések - miközben a magyar egészségügy egyre mélyebbre csúszik. A Heim Pál Gyermekkorház csőd-közeli állapotba jutott. Itt már szó szerint gyermekéletek kerülnek veszélybe. Olyan apróságokról, hogy egy közúti baleset életveszélyes sérültjeit előbb Budapestre vitték, majd onnan helikopterrel Miskolcra - s a minisztériumban se tudták megmondani, hogy a sérültek hová is tartoznak -, már fel sem tűnik senkinek. Azon se csodálkozunk már, hogy holland tanácsadóknak 30 millió forintot fizet az Egészségügyi Minisztérium, miközben kórházak állnak a csőd szélén. Érthető módon a májusi közbeszédnek ez volt a fő vonulata. Amiből az volt leszűrhető, hogy a dolgok még mindig nem javulnak, sokkal inkább romlanak.

A folyamat vége persze az lesz, hogy Horváth Agnes miniszternek is mennie kell majd, és jön az újabb egészségügyi miniszter, s akkor már ember legyen a talpán, aki megmondja azt, ki mit rontott el, ki miért felelős. A felelősségnek ez a fajta kikapcsolása régi jó módszer házunk táján. S ebből az következik: nincs és nem is lesz gazdája a gondoknak-károknak. Egyelőre Gyurcsány Ferencnek üzengetnek a sajtón keresztül a hatalom láthatatlan mozgatói. Ez hagyomány nálunk, amire oda kell figyelni. Emlékeztetőül: így kezdődtek a kulácperek, s így indult „Rajk s bandájának” perbefogása is. Gyurcsány ügynöki múltjának feszegetése lényegében egy ilyen üzenet, amiből az olvasható ki, hogy el kell fogadnia a több biztosítós egészségügyi modellt. Ebbe a sorba kívánczik az a pletyka is, hogy keresik a miniszterelnök utódját...

A magyar egészségügy anomáliáiról pedig többet kellene szólni. Végtere is: „Párizs megér egy misét!” A külföldre szakadt magyar talán nem is tudja azt, hogy a Rákosi rendszerben a magyar társadalombiztosítást és a nyugdíjpénztárt egyetlen tollvonással államosították. A nyugdíjakra, egészségügyre befizetett járulékokat pedig arra használták, amire éppen szükség volt. Ha kellett, házakat építettek, utakat javítottak, vagy vietnami harcoló alakulatokat támogattak belőlük. A lakosságnak pedig azt mondták: a szocializmusban ingyenes a gyógyítás! Az állam mindenkiről gondoskodik. Cserébe a „dolgozók” olyan alacsony bért kaptak, hogy az csak a betevő falatra s némi ruhára volt elég. Miután a szocializmus csődbe ment s üres a T.B. (Társadalombiztosítási) kassza, erre az ígéretre nem akar emlékezni senki a régi-új hatalomból! Ezt a púpot kellene eltávolítani, most, amikor minden pénz elfolyt.

Az életnek pedig menni kell tovább. A rendőrség élére új parancsnok kellett. S nagy meglepetésre Bencze Józsefet, a Vám és Pénzügyéségi parancsnokát nevezték ki erre a fontos posztra. Bencze József arról híres, hogy nagy rendet tartott a házatáján. Áfa-csalások sorozatát leplezték le a felügyelete alatt, s nála nem volt helye a megalkuvásnak. Így bukott le az a titkosszolgálati tisztekből álló szervezet is, amely az „együtt egymásért, egy másért” elnevezésű „játékonyági egyesületet” hozta létre, s ennek fedezete alatt 1,2 milliárd forint forgalmi adóval rövidítette meg az államot! Miután az ügyben elsősorban titkosszolgálati tisztek érintettek, felmerül Szilvássy György miniszter felelőssége is. Ezen okoskodva máris olyan találgatások láttak napvilágot, hogy Bencze Józsefet nem véletlenül nevezték ki. Mindössze annyi történt, hogy kikapcsolták... Merthogy nálunk a titkosszolgálat egy külön hatalom, ahol sok mindent tudnak, és sok dokumentumot őriznek. Az a közbeszéd járja, hogy innen kerülnek elő az ügynök-dossziék... Mi sem támasztja ezt alá jobban annál, hogy a kérdéses titkosszolgálati tiszteket érintő ügyben 20 évre titkosították az anyagot...

Hogy lesz-e majd olyan magyar kormány, amely ezt a titkosszolgálati társaságot egyszer szelnek eresztí - ez a jövő nagy kérdése. Addig pedig maradnak a meglepetések... Akár olyanok, hogy ismeretlenek rálőnek a rendőrpalotára, avagy olyanok, mint ahogy Tom Kenedy elgázolta egy autó. Netán olyanok, hogy új nyilasok kerülnek elő a semmiből... Mind a megbízók, mind a tettesek pedig ismeretlenek maradnak. A hazai sajtó soha többé nem érdeklődik az ügyek iránt. Ami voltaképpen innen kezdve már nem is meglepő...

Isten malmait, ha lassan is, de azért örölnék! Az Alkotmánybíróság állást foglalt a Fidesz népszavazási kezdeményezéseiről. Kimondták: a népszavazásra szánt kérdések többségében lehet népszavazást tartani! S ekkor jött az, amire addig még a rendszerváltás óta nem volt példa: a választási bizottság nem tartja kötelező érvényűnek az Alkotmánybíróság határozatát! Felmerül a kérdés: ha ilyen nyilvánvaló a részrehajlás, akkor hogy hihetünk ezután az alkotmányosságban, avagy a választások tisztaságában? A magyar élet tehát forr, fortyog, körbe-körbe jár.

Számos uniós hír kívánczik a toll hegyére. Közülük a Szlovákiában élő Malvina Hedvig ügye talán a legfontosabb, aki úgy került az érdeklődés középpontjába, hogy az elmúlt évből csúnyán megverték. Elmondása szerint azért bántalmazták, mert magyarul beszélt mobiltelefonján. Az ügyet felkapta a magyar és a szlovák sajtó is. Pro és kontra vélemények ütköztek. A szlovákok váltig állították: Hedvig hazudik, s csak feltűnési mániája van. A megverés tényét viszont aligha lehetett önkézségnek minősíteni. Így az eset tovább dagadt. Ma már ott tartunk, hogy a megvert lányból vádlott lett. A magyar pártok ez ügyben egyszer végre össze tudtak fogni: közösen figyelmeztették a szlovákokat, rajta tartják szemüket az ügyön!

Egy felettébb különös hír is befutott: Jan Greztki lengyel állampolgár húsz évet töltött éber kómában! Felesége odaadó ápolásának köszönhetően most magához tért. Ez idő alatt gyermekei megházasodtak s 11 unokája született. Az már csak mellékes körülmény, hogy közben megszűnt a kommunizmus! Jannak tehát van mit bepótolni.

Ugyancsak uniós hírek számíthatnak, hogy az USA rakétákat kíván telepíteni Lengyelországba és Csehországba, mondván: Irán ellenében akarják megvédeni Európát... Erről viszont az oroszoknak más a véleménye. S máris tapintható a feszültség. Egyes külpolitikai elemzők már a hidegháború visszatéréséről beszélnek.

Hát így élünk, éldegélünk...

Barkuti Jenő, Magyarország

...GYORSPOSTA...

(MTI, MNO, inforadio.hu, hirTV)

Május-június. Magyarországon **ítéletidő** tombolt: borsó, majd mogoró, dió, később galambtojás nagyságú jég a gyümölcsösökben, a dohány, a paradicsom- és a paprikapalántákban, helyenként a kukoricában tett kárt. Május elején elfogyott az alma, a cseresznye és a meggy 90%-a, a jég most a maradék tíz százalékot is elpusztította. Megdőlt az országos melegrekord, és a rekord mennyiségű csapadék okozott nagy károkat.

Három arany-, 6 ezüst- és 3 bronzéremet szereztek a magyarok a szegedi **kajak-kenu Mol Világ-kupa** első napján.

Ünnepi hangversenyt rendeztek a **Zeneakadémia** fővárosi Liszt Ferenc téri épületében pénteken abból az alkalomból, hogy egy évszázada nyílt meg létesítmény.

Solyom László köztársasági elnök **Charles Simonyi** „turista úrhajós” üzletembernek, a Microsoft Word és Excel programok elkészítőjének a Magyar Köztársasági Erdemrend Nagyeresztjét adományozta.

Első fokon nyert Képiró Sándor volt csendőr százados a Népszava ellen indított sajtóperben. A Fővárosi Bíróság első fokon egy pontban helyreigazításra kötelezte a lapot: megalapozatlanul állította, hogy a ma kilencvenes éveiben járó férfit 1946-ban háborús bűntettek miatt 14 éves elzárásra elítélték. Zétényi Zsolt ügyvéd kifogásolta, hogy ügyfelét kapcsolatba hozták az 1943 eleji Újvidék környéki öldökléssel: ügyfele nem ölt embert, és nem is vett részt ilyen cselekedetben.

A 3300 km hosszú Nabucco gázvezeték Európába gáz szükségleteinek 10%-át elégítené ki, és úgy vezetnék, hogy a Kaszpi tengertől Nyugat Európáig haladva orosz fellegterületet nem érintene, Irán-Törökország-Bulgária-Románia-Magyarország útvonalon haladna. Ezt a tervet kívánja megakadályozni az orosz állami gázmonopólium, a **Gazprom** úgy, hogy a már létező Kék Áramlat nevű gázvezetékét meghosszabbítja Nyugat Európába Bulgária-Románia-Magyarország útvonalon. Szomorúan láthatjuk, hogy az energiaválság újra két táborra szakítja a világot.

Tökés László királyhágó-melléki református püspök, az Erdélyi Magyar Nemzeti Tanács elnöke, független európai parlamenti képviselőjelölt nyilatkozott a Demokratának: „A Trianon óta eltelt közel száz esztendő története arról szolt, hogy Erdélyt mindig kiszípolozta Bukarest. Erdélynek végre el kell foglalni az őt megillető helyet. Ilyen értelemben így is fogalmazhatnánk, hogy a céloim Erdély gyakorlati csatlakozása az Európai Unióhoz.”

A kommunizmus több mint százmillió áldozatának” állítottak emléket **Washingtonban**. Az emlékmű egyben függetlenséget és szabadságot követel „valamennyi rab nemzetnek és népnek”

Tallinnban (Észtország) tapintatosan távolították el az oroszok agresszióját szimbolizáló szobrot - bántatlanul áll egy temetőben. Nem lebontották, csupán áthelyezték az emlékművet, amelyet ráadásul az észak-többsége a több mint negyven éves szovjet megszállás szimbólumának tekint.

Nehéz helyzetben lévő kismamáknak, gyermeket váró fiatal pároknak hoz létre átmeneti otthont Csobánkán **Böjte Csaba** ferences szerzetes. Az Erdélyben 14 bentlakásos intézményt és közel harminc nappali iskolát működtető, 1500 gyerekről gondoskodó Dévai Szent Ferenc Alapítványnak ez lesz az első magyarországi háza.

A belpolitikai egymásnak feszülés miatt **Acso** **aként a magyarországi odafigyelés** a határon túli magyar közösségekre, a viták a pártok és intézmények energiáját oly mértékben lekötik, hogy ez befelé fordulást, a magyar külpolitika hatékonyságának csökkenését eredményezi. A Határon Túli Magyar Szervezetek Fórumának (HTMSZF) következő ülésére, az úgynevezett kis Määrtra, szeptember 1-jén, Révkomáromban kerül sor.

DUNA-tv karácsonyra - Dél-Amerikában? „Már most kijelenthetem: lesz dél-amerikai sugárzás” - jelentette ki Pomezanski György, a DUNA csatorna innovációs alelnöke Gebauer Szabolcsnak. A nemzet televíziója idén ünneplő alapításának 15. évfordulóját, és több régi álma között szerepel a dél-amerikai adás terve is. A sugárzás idén valóságossá válhat, mert a következő hónapokban a latin-amerikai kontinent is ellátó műsorszóróval keres kapcsolatot a televízió vezetősége.

(VARJUK!! Szerk.)

(HKZS)

Ahogy múlt számunkban ígértük, visszatérünk egy 97 éves méltatására:

özv. dr. Vác Elemérné, Hogyan Margit 97 éves!

Matyi mama, nagymama, dédnagymama 1948-ban érkezett Buenos Airesbe férjével, Elemérrrel, Magdi és Matyika lányakkal. Eleinte Lanúsban laktak és Elemér, a filozófia doktora, mint rakodómunkás kezdett dolgozni. A kis Matyika 4 éves korában meghalt leukémiában, a legjobb kezelés ellenére.

A meneküléskor Zsuzsi lányuk egyéves volt. Lázás betegen nagyszüleiével Nyíregyházán kellett maradnia. Sajnos csak 13 év elmúltával - 1956-ban, még a forradalom előtt - sikerült Zsuzsinak megismernie szüleit és néjét, meg az argentinai magyar kolóniát. Tanulmányait már itt végezte el.

Matyi sok éven át varrással is segített a megélhetéshez. Első kis házukat Banfielden építették és később Elemér a Medias Parisban, majd a Sorg cégnél dolgozott. 1985-ben két súlyos próbán kellett átesniük. Magdi lányuk szintén leukémiában, hat hónapi kezelés után meghalt, és Zsuzsi lányuk pedig egy autóbalesetben eltörte mind a két térdét és súlyos operációkon esett át, míg végre egy jó év után újból járni tudott. Elemér 1997-ben lassú betegség és elgyengülés után meghalt.

Matyi leköltözött Barilocheba, ahol Zsuzsiék már évekel azelőtt megalapították a Szent István Kollégiumot. Vettek neki egy kényelmes kis lakást a főutcán, ahol nyolc éven keresztül boldogan élt, láthatta hetente többször unokáit, és magát nagyjából még jól ellátta.

90. születésnapját nagy díszbédéllel ünnepelték meg a Szent István Kollégium nagytermében, a nagy családdal és a barilochei magyar kolónia tagjaival

Két éve kezdett Matyi gyengülni, többször elesett és kórházba került, azóta pedig egy belvárosi szeretetotthonban él, és noha ő a legidősebb, mindig ő segít mindenkinek. Nem csoda, hogy közszeretben van része! Hétféjét egyetlen lánya, Zsuzsi és unokái, dédunokái (Julieta, Paulita, Katica, Solana és Lucas) körében tölti. Szeret szépen öltözködni, haját rendszerben tartani és nagyon örül, ha sétálni, autózni viszik.

Életkedvét még a mai napig sem vesztette el, és csak példakép lehet egész családjának közel és távol, és mindannyiunknak, akik őt tiszteljük és szeretjük!

Az AMH január-februári számában megjelent egy v. Ladányi Domonkossal készült interjú, amely katonai életének az általánosabb részével foglalkozik. A Magyar Irodalmi Kör rendezésében a Szent László Iskolában elhangzott előadásában azonban megszólaltatta az ejtőernyős életnek az igazi zamatait, az eje. szolgálataira való alkalmasság, kiválogatás és szűrés részleteit. Az előadásról v. Endre Zsiga és Dombay Jenő küldtek be recenziót. Helyszükében csak néhány szó összegezést tudunk közölni. Mindazonáltal az előadás szövegét szívesen megküldjük az ez iránt érdeklődőknek e-mailen. Szerk.

Egy volt m.kir.eje. százados emlékeznek!
Ladányi Domonkos előadása

Fotó Jakab

„... Honvéd ejtőernyős vagyok én
Rettenthetetlen, bátor és erős
Bajtól, véstől nem félek én
Mert a csapat mind hős!”

Ez volt a m.kir. honvéd ejtőernyős induló és ez volt a lényege vitéz Ladányi Domonkos ez év június 9-én elhangzott előadásának. Elég sokan eljöttek (kiváltképpen hölgyek!), hogy meghallgassák a 90 éves, fiatalos Domi kitűnő hangerővel elmondott, lendületes és érdekes, kalandos élettörténetét. Megjegyzendő, hogy ez a sokak számára „kalandos élet” példaképpel szolgálhatna mindnyájunk számára, mert akaratán kívül emlékművet emelt a kötelességtudásnak, a becsületnek, a helytállásnak és a hazaszeretnek, anélkül, hogy ezért valami hasznot, vagy legalábbis elismerést remélne!

Ezt érezte a hallgatóság, akik az érdekes, néha tréfás, néha tragikus előadást nagy érdeklődéssel követték.

Köszönjük az előadónak, hogy megmutatta: ilyen katonái, tisztjei voltak a Magyar Honvédségnek!

A Jóisten tartsa meg még sokáig közöttünk.

A havi születésnapok jegyzékét lásd a SP rész II. oldalán

A Magyar Szolidaritás Tüze

elcsatolt területeken és a föld minden magyarok által lakott részén fellángolnak a tábortüzek, vagy gyertyácskák

Csatlakozunk a Külföldi Magyar Cserkészszövetség felújított fontos kezdeményezéséhez, aminek nyomán Magyarországon, a Kárpát-medencében és a föld minden magyarok által lakott részén fellángolnak a tábortüzek, vagy gyertyácskák **augusztus 20-án helyi 21 órakor.** Így emlékezünk az elcsatolt területeken élő, a magyar nemzettesthez tartozó testvéreinkre!

Mit hallott az AMH?

Elhalálozások

- **Jándy Artúr**, kedves előfizetőnk, június 21-én, 87 éves korában Villa General Belgranoban (Córdoba) meghalt. A kolóniában sokunknak kedves emlékében van. Gyászolják lányai **Busi** és **Beatrix**, vejei **Zombory Tomi** és **Hugo Olmedo**, és unokái **Ági**, **Gabi**, **Anikó**, **Emese**, **Nahuel**, **Cona**, **Nehuen**, **Malén** és **Quimey**. (Tomi és Busi 4 lányukkal Budapesten élnek. Szerk.)

- Az AMH ez úton fejezi ki kondoleálását a hátramaratottaknak **özv. Sebestyén Józsefné, Berta Ilona**, kedves előfizetőnk halála alkalmából.

A javulás útján

- **Tasnády-Szűts András** súlyos betegség és öthónapos kórházi ápolás után végre otthon van, és örömmel fogadja barátait!

- **Zumpf Guszti** barátunk ugyan még otthon lábadozik és egyelőre még pihenésre szorul, de reméljük, nemsokára megint megörvendeztet minket a szokott helyén, a Hungáriában!

- **Juhász Karol** átesett a 2., jól sikerült csípőműtéten. Mielőbbi felépülést kívánunk, és reméljük, hogy hamarosan beáll az Oleanderek sorába!

EZ - AZ

- **Találós kérdés: Mi az Oleander?** Lássuk az Értelmezőt: Rózsaszín vagy fehér virágú örökzöld díszcserje. És mi ez? Díszként ültetett kerti cserje. De mi a cserje? Többől szétágazó fás szárú növény, bokor. - Bizony bokor is, szét is ágazik, és ez indult be áprilisban, ahogy már jeleztük. Táncsoportról van szó, a Hungáriában edzenek hetente, eddig már 20 jelentkezővel! Régi regös hölgyek, akik láthatóan igen élvezik. Sikerült a csoportból 8 tagnak együtt eljutni Chacóba, a Regösökkel (l. kiadós beszámolókat a mellékletben! Szerk.), ahol nagy sikerrel léptek föl. Miért nem jelentkeznek a „régis regös urak” is?

- **Kocsárd Sándor**, akinek kurta 28 éve meghazudtolja apjának, Miklósnak matuzsálemi korát (*Miklós szavai! sic! Szerk.*), letette a matematikai doktorátust Rio de Janeiróban az Instituto de Matemática Pura e Aplicadaban. A tézisének nehezen lefordítható címe: **Toward the classification of cohomology-free vector fields.** Az Universidad Nacional de Rosarioban végezte a *licenciatura*-t az egyetem legjobb átlag-osztályzatú hallgatójának kijáró kitüntetéssel. Középsiskolás korában több díjat nyert a különböző matematikai olimpiákon, amely egy százéves magyar kezdeményezés már állandósított versenye, és egyik alkalommal gratuláló levelet kapott a Magyar Köztársaság akkori nagykövetétől, Misley Károlytól. *Gratulálunk!*

- **Fóthy Gyuszkónak** kell gratuláljunk, aki tagja, sőt szólistája a 7 férfihangból összetett *in Tune Acapella Singing Performances* csoportnak. Legutóbb a Buenos Aires-i Közjegyzők palotájának dísztermében mutatták be igényes ének-szöveg *show*-jukat, friss, találékony, humorral telített és kissé nosztalgikus, a múlt század közepének éveiből merített összeállításban (Elvis, Queen, Beatles, Van Morrison...), gördülékenyen és a legnagyobb szimpátiát aratva. Megérdemlik sikerüket!

- A szomszédos oldalon megemlített **Kesserű-Némethy találkozó** Bostonban a szűk családon kívül régi barátokat is összehozott (fotó):

Első jobbról: Leővey Katalin *Morgó*; mögötte Dömötör Éva, lánya Katalin és férje Bill; balra: Judit mögött sógora, Dr. Némethy Péter

Szomorú szívvel jelentjük

özv. Sebestyén Józsefné, Berta Ilona

Rékás (Temesvár), 1913. április 8 –
Buenos Aires 2007. július 1

elhalálozását.

Gyászolják:

Fia József István

Menyei Mici és özv. Sebestyén Béláné, Irén

Unokái Martín Andrés, Claudia és Alejandra

Dédunokái Valentina és Madhava

és a kiterjedt rokonság (Temesvár, Győr, Szany és Sopron)

Szeretetünk kíséri és megtart emlékünkben!

Fotó.org

- **Ugry Viktor** házasságot kötött Paola

Feliúval (fotó a polgárról). Az egyházi esküvő képével és rövid beszámolóval még tartozunk!

- **gróf Zichy Federico** 70. születésnapját nagyszabású ünnepeléssel ülte meg barátai körében az Alvear Palace Hotelben. Meghívására a Regös csoport is fellépett.

- **Vass Miki** Budapesten szülei és barátai nagy büszkeségére a világhírű (*és a világ legdrágább! Szerk.*) fölkapott, mindig polémiát kiváltó *enfant terrible* Damien Hirst brit *shock art* művésszel dolgozik. Gratulálunk!

- Örömmel jelezzük, hogy **Valentín Alsinán is beindult a magyar nyelvoktatás**, szombat délutánonként 10 tanítvánnyal, **Dr. Szakay Katalin** vezetésével.

- Nagy örömünkre újra beindult a chacói **Cnel. Du Gratyban** a szünetelő egyórás magyar témakörű rádióprogram **Botka Margarita** vezetésével, spanyol nyelven. Buenos Airesből Benedek Zsuzsi és Kerekes Miki az „Hungria Cerca” már kisugárzott és a Trixi által könyvekből fénymásolt anyagokkal, valamint az AMH spanyol mellékletével járulunk hozzá a program összeállításához, amely elősegíti a magyar kultúra ismertetését!

- A múlt számunkban említett **Vencellei István** kitüntetett debreceni fotóművész látogatásán a HKK kölcsönkönyvtárban fénykép is készült. Meg kell jegyeznünk, hogy csak most ismerte meg a Mar del Platán élő unokatestvérét, **Vencellői Juliskát**, kedves előfizetőnket. Vencellőiék a szabolsi Nyírlugosról származnak, és István apja, illetve annak testvére az 1920-as években emigrált az Egyesült Államokba. Nem érezték jól magukat, így egyikük visszament Magyarországra, a másikuk pedig Argentínában próbált szerencsét. A hazatelepült Vencellői kuláklisára került, ezért is változtatott meg egy betűt a nevében fia, István. Juliska apja a Buenos Aires-i metróépítésen is dolgozott, majd nyugdíjasként döntött úgy, hogy a jó levegőjű Mar del Platára költözik. Juliska sohasem járt még Magyarországon, de tisztán beszéli a magyart. Unokatestvérel telefonon tartja a kapcsolatot. Férje, **Juan José Junakovic** a horvát Sibenik környékéről származik. Gyermekük: **Leandro Matias Junakovic Vencellői** és **Hilen Elizabeth Junakovic Vencellői** tizenévesek. (A családi részletek Varga Attila, a Magyar Nemzetben megjelent cikkéből származnak. Szerk.)

Vencellei István a könyvtárak ajándékozott albumait mutatja Haynalné Kesserű Zsuzsóné könyvtárfelelősnek

- **Silvia Hartman** előfizetőnk keresi magyar osztálytársát, **Altörjai Juliana Andreát**, akivel 1959-ben érettségiztek a Buenos Aires-i Liceo N° 1-ban. Kérjük az Olvasók segítségét (az AMH telefonjára v. e-mailjére).

UTAZÓK

- **Kesserű Kati** Miamiából érkezett fiával, **Márkival**. Iván fia később csatlakozott, míg férjét, **Remete Tomit** július közepére várják (l. részletes beszámoló Katiról a 7.o.-on).

- **Képiró Magdi** Magyarországon meglátogatta édesapját és a *visszidált* argentinai magyar barátokat. Számos dokumentum-értékű anyaggal megrakodva tért hozzánk haza.

- **Fóthy István Őcsi** egyéves magyarországi tartózkodását pár hónapra megszakította, és aktívan szervezkedik, mint a Mindszentynum ideiglenesen jelenlévő elnöke. Augusztusban ismét visszatér Magyarországra.

- **Jeszenszky Attilának** sikerült újból meglepnie családját: átjött Budapestről, majdnem *inkognitóban!* Figyeljük, sikerül-e vele találkozunk?

Mi történt?

Társadalmi hírek, események. (Rovatvezető: Bonczos Zsuzsa)

Észre sem vettük, hogy túl vagyunk a folyó év felén. Érdekes, hogy a korrallal egyre gyorsabban szalad - és mi egyre lassabban követjük. Megjött július, a téli vakáció ideje. Ez is egy új jelenség. Ezelőtt pár évtizeddel csak az iskolákban volt július első 10 napjában "vakáció". Ma már a dolgozók is átvették ezt a kellemes szokást. Már csak az hiányzik, hogy a *piqueterók* is követeljék a fizetett téli vakációt... A téli szabadság a gazdag Európában már évek óta be van vezetve. Nálunk télen inkább a munkára, mint a pihenésre kellene fektetni a fő hangsúlyt.

Fővárosunk, Buenos Aires lakossága új polgármestert választott. Június 3-án 3 jelölt közül 45%-os többséggel megválasztották Mauricio Macrit polgármesternek. Az államelnök jelöltje, Daniel Filmus 2. helyezést nyert el (25%), amit magas pártolója, érdekes módon,

minden számítás és statisztika ellenére, mint *győzelmet hirdetett* a 2. forduló, a *ballottage* esetében. Az államelnök időt, fáradságot és pénzt nem kímélve, egy fővárosi polgármester választási sikeréért küzdött... Három héten keresztül érdekes, de sokszor valótlan rágalomokkal támadták a polgárok által megválasztott Macrit. Az ellenfelet lemoskolni nem valami elegáns dolog, de a politikában korántsem szokatlan. Ami szokatlan, hogy erre maga az államfő vállalkozik. Június 25-én, vasárnap, a *ballottage* kimutatta, hogy ez a bumeráng hogyan működött? A heves politikai harc után júliusban mindenki visszavonul pár nap megérdemelt szabadságra. Ki sportolni, ki nyaralni, ki meglátogatni kitartó híveit...

Argentín-magyar közösségünk tagjai sem maradtak közömbösek a főváros politikája iránt. Minket is közelről érint.

Már június 3-án családom a fővárosban bejelentett tagjaival a választás után **Zsuzsi lányomnál** gyűltünk össze, *ra-violi* ebédre. Egyben, **Carolina Mitchell** festőművész unokámat búcsúztattuk, aki az idén is Spanyolországban tölti az ottani nyarat (*megjegyzendő, hogy a tenger mellé nem mint festő, hanem mint okleveles életmentő és atléta költözik az északi félteké nyárára! Szerk.*) Az asztal körüli beszélgetésünk közben Carolina (a 8 unokám közül az egyetlen, aki magyarul beszél) meghatottan olvasta fel Lajtaváryné Benedek Zsuzsika, az Argentínai Magyar Hírlapban júniusban megjelent sorait hálás megemlékezésével Zilahi Sebess Jenő tanítójáról, aki kis gyermekkorában buzdította a **magyar nyelvet jelentőségére!** Ez a pár sor volt az, ami Carolinát könnyekig meghatotta. És így nyilatkozott ott nekünk: *"Én is a Zrínyi körnek, a Cserkésznek, Kesserű*

István bácsinak, Benedek Marika néni-nek köszönhetem, hogy tudok magyarul!" Utazása előtt egy nappal megjelent nálam 4 olajfestményel. Kezembe nyomta a 4 nagy tekercset: *"Emlékszel, 1993-ban, a Banco Ciudad képképzésén állítottam ki ezeket a képeket? Barilochében voltunk a regösökkel táncolni. Onnan vettem az ihletet és a témát a képekhez..."*

Mitchell Carolina, ölében keresztlányával, Serena Bobrik-Fabiánnal - Fotó Bonczos

Tetszik? Magyarosak! Hálám jeléül a Hungáriának szeretném adományozni. Kérdezd meg, Grannymém, hogy elfogadják-e?" Megkérdeztem. Elfogadták.

KOLÓNIAINK Utazóink

- **Lomniczyné Letti** két lányával, **Zaháné Alexandrával** és **Dóryné Paulette-el** vidáman nekivágott egy nyári európai körútnak. Manapság bátorság, jó egészség és fiatalság kell egy tengerentúli repülőúthoz (pláne kedvezményes jeggyel!) Ragyogó napsütéses, kora nyári idő kísérte őket mozgalmalms útjukon. Nagy élmény volt megismerni Velencét, Veronát, de legmulatságosabb mégis a barátokkal tervezett budapesti találkozó volt. A technika, e-mailek segítségével, megbeszéltek, hogy erre a legalkalmasabb hely júniusban, a "Könyvhét" lenne a Vörösmarty téren, pontosan pénteken, június 1-jén, amikor ott a barátai KALÁKA-együttes fellép. Ezek ugyan nem léptek fel, de maguk helyett bemutatták a Sebők-együttest. Kitűnő hangulatban gyülekeztek az Argentínából éppen erre járó, vagy már itt élő magyarok: Zöldi Mártonék, Zombory István, Szalay Bandiék, Vass Mátyásék, Vass Kati, Vass Ilike meg a völegénye. Az estét egy, Szalayékhoz közeli vendéglőben folytatták.

Budapesti találkozó: b.-j.: Zöldi Marci, Zombory Dudi, Dóryné Lomniczy Paulette, Szalayné Hefty Éva - Fotó Letti

Útjuk további pár napján találkoztak Zomboryné Busival, a KALÁKA tagokkal, és a határon fekvő Kimle fürdőn Luraschiné Földényi Jutkával, majd Münchenben természetesen a Dóry család többi tagjával. Június 11-én téli, zimankós ködben érkeztek haza Buenos Airesbe.

- **Puricelliné Dobosi Szabó Éva** nem turistaként repült Németországba, hanem a "Shooting WORLD CUP 2007" mesterlövészek világtalálkozóján vett részt Münchenben, ahol a világ 100 országából 1100 bajnok közül válogatták ki azokat, akik jövőre Pekingben megmérkőzhetnek az olimpiai versenyeken. Az argentin bajnokok közül senki nem jutott be az olimpiai válogatottba, de Dobosi Szabó Évát jelölték a Rio de Janeiróban, július 14 és 19 között megtartandó Panamericano lövészbajnokságra.

- **Haynalné Kesserű Zsuzsó**, Hírlapunk kiadó-szerkesztője röviden meglátogatta családját Észak-Amerikában. Bostonban,

a Harvard egyetemen hűgának Némethyné Kesserű Juditnak a kisebbik lányát, Némethy Máriát avatták doktorrá. New Yorkból kellemes tavaszi időben hűgával és másik unokahűgával, Novák Kingával autóztak el Bostonba. Észak-Amerikában a doktorrá avatás egy különösen fontos, életre szóló esemény: itt doktorálni egy teljesítmény, lévén Harvard a világ legpatinásabb egyetemei egyike és egyik legfontosabb szellemi központja.

b.-j.: Némethyné Kesserű Judit, lányával: Némethy Mária és Novák Kinga - Fotó Koós

Mária most kezdi 3 éves gyakornokságát New York-i St. Luke's - Roosevelt kórházban, a valódi kihívást jelentő "Emergency" szakon. Zsuzsó 9 év után méltatta New York tisztaságát, rendjét és a biztonságot, ami a város olasz eredetű volt polgármesterének, a "vaskezü" Rudolph Giulianinak zéró tolerancia politikája következtében észlelhető. Nekünk, Buenos Aires polgárainak nem ártana egy ilyen polgármester! (*Majd kiderül, hogy a június 25-i, 2. fordulóban elsöprő többséget elnyert Macri milyennek bizonyul a "vallatásnál"...* Szerk.)

Június hónapjában hazánk határain belül is utaztak sokan. Fialtaljaink egy rendkívüli hazafias "társasutazást" rendeztek Chacóba (*lásd részletes beszámolóinkat a mellékletben!* Szerk.)

A kirándulásról lemaradtam, pedig de szívesen táncoltam volna a fiatalokhoz csatlakozott menyecskekkel! "Nem kell szégyellni, hogy táncoltunk," írta nekem a 8 asszonyból álló csoport egyik tagja, **Vass Gyöngyi**. Mind a nyolcnak már elég régen bekötötték a fejét, de most ragyogó népviseletben, Coronel Du Gratyban óriási sikert arattak lelkes táncukkal. Nem hiába gyakorolnak minden csütörtök este a Hungáriában! Melegen ajánlom középkorú hölgyeknek (**és uraknak!**), hogy lépjenek be a lelkes **Oleander* tánckörbe!** Már vannak vagy 20-an. A magyar tánc egyszerűsége, mulatságosabb és olcsóbb, mint a most divatban lévő "pilates" torna...

* (1. magyarázat az áttelentes oldalon Szerk.)

Események:

- Június 8-án, meghívtak a MALBA Múzeumba: **Ricardo Preve**, argentin-olasz-magyar fiatal filmrendező "La Noche Prima" rövidfilm ősbemutatójára. A művész édesanyja, Prevené Sorg Erzsébettől kaptam a meghívót, aki nagy társasággal körülvéve szívélyesen fogadott. A Preve család és néhány művészen kívül nem ismertem senkit. Feltűnt, hogy az óriás terem minden sarkából riporterek filmeztek, mikrofont tartottak különböző emberek szájához,

Ricardo Preve a filmrendező és producer - Fotó ITALPRESS

de csak akkor eszméltem rá az esemény fontosságára, amikor barátnőm Erzsébet nem úgy mutatott be az olasz nagykövetnek, Stefano Roncának, majd a követéség kultúrasszejának, mint családja régi barátját, hanem, mint a *Magyar Sajtó képviselőjét!* Felvettem szerény, de fontoskodó ábrázatomat és büszkén vállaltam "munkatárs" szerepemet Dél-Amerika egyetlen *magyar nyelvű hírlapjában*. Így hát *noblesse oblige* alapon a színházteremben megnéztem és elragadtatással megtapsoltam a rendkívül tehetséges Ricardo Preve filmalkotását. Az ezt követő fogadáson mindenkinek gratuláltam. Tudósító szerepemnek eleget téve az eseményről és filmről Hírlapunk spanyol részében számolok be.

- Június 16-án, mint egy nagymama, saját szórakozásomra mentem el a Hungáriába meghallgatni a **ZIK ösztöndíjas diákok beszámolóját** legutóbbi magyarországi útjukról. Mint jóindulatú kívülálló élveztem a filmet és a Magyarországon, sőt egész Európában készült rengeteg felvételt csodás tájakról. "Remek lenne ez, mint turizmus propaganda" - gondoltam, mint nyugdíjas "utazási irodás". Aztán a nagymama szólalt meg bennem: "Nem tanulmányútról volt szó? Ha ennyit utaztak, mikor tanultak?" (Ez persze értendő a csupán 3 hónapra oda-utazott, 14-16 éves, 9-tagú csoportra. Mert a 19 évesek 1 évig voltak ott!) Szerencsére erre kielégítő választ kaptam, amikor a serdülő fiatalok egyenként felolvasták saját maguk által megírt élményeiket. (*l. részletes beszámoló a HUFU 1.0.-án. Szerk.*) Zombory Michelle állt ki bátran, elsőnek. Valódi magyar kiejtéssel, magabiztosan, természetes hangszíval mondta el történetét. A következő 8 gyermek megható nyíltsággal, őszintén mesélt, többé-kevésbé tökéletesen, aszerint, hogy ki beszél otthon is magyarul. **Ezek után a válasz: az út, tanulmányút, mindenképpen hasznos volt. MEGÉRTE!** A beszámoló után a szülők és érdeklődők egy része a szépen megterített asztalok mellett ott maradt vacsorára. Omár kitűnő meleg tányérjait maguk a diákok szolgálták fel. Kellemes

meglepetés érte a társaságot, amikor megjelent köztünk a Miami-ban élő **Remete Tamásné Kesserű Kati**. Ragyogó mosolyával nem restellte végig köszöneti lelkendező, rég nem látott barátait! Nekem nem volt meglepetés. Édesanyja, **Angyalka**, aki pár hete érkezett meg **Kerekes Agival** látogató körútról Peruból és Miami-ból, jelezte nekünk, hogy leánya hamarosan követni fogja hosszabb argentinai tartózkodásra. Katinak ui. komoly munkával sikerült letennie USA-ban a Buenos Aires-i egyetemen szerzett állatorvosi diplomájának megfelelő különböző vizsgákat, és most itt végez el egy hiányzó féléves gyakorlatot. Örömmel gratulálunk Katinak eredményes pályafutásához. Édesanyja és már az égben élő édesapja, Dr. Kesserű István büszkék lehetnek rá.

- Vasárnap 17-én, a **Református templomban** szokatlanul sokan jelentek meg az Istentiszteleten. Igaz, apák napját is ünnepeltük, meg gyülekezeti "csendesnap" és közös ebéd is tervbe volt véve. A katolikus testvérek közül is többen eljöttek, hogy barátjukkal, Dobosi Szabó Évával és annak férjével, gyermekeivel együtt szeretettel emlékezzenek meg egy apáról, **Dobosi Szabó László festőművészről**, születésének 100., halálának 10. évfordulóján. Ez a kitűnő ember évegek a református egyház főgondnoka volt. Leánya, Éva meghatottan emlékezett meg édesapjáról, majd megköszönte barátai együttérzését. (*l. a művész életrajzát a SP 3.0.-on. Szerk.*)

Puricelliné Dobosi Szabó Éva megemlékezik édesapjáról - Fotó Tóth Kristóf

- Pár évtizeddel ezelőtt a református templom minden vasárnap tele volt. **Hova lettek a hívek?** A gyülekezet megöregedett, soha nem szaporodott. Legjobbaink, fiatalok, más vidékre költöztek. A nagy református **Pataky család** erre kiváló példa. **László és Éva** magukban tartják a zászlót. A fiatalok elszéledtek. Testvérük **Pataky Zsuzsika** már ezelőtt 50 évvel Córdoba tartományba, Alta Graciába költözött. Ma is ott él, mint Papp Géza, Renault mérnök özvegye, 7 gyermek anyja, és 22 unoka meg 3 dedunoka nagyanyja. Ő aztán igazán elszaporította a Pataky/Papp családot, ha nem is a gyülekezetet... Zsuzsanna aszszony vidám természetű és humorérzékét bizonyítja, hogy gyermekeinek, 5 fiának és 2 lányának nevének szinte rímbe lehetne felsorolni, elénekelni, akár egy népdalt: *"Kati-Titi-Misi-Viki-Niki-Riki-Gabi"*. Bizonyára jó emlékezete is van, ha mind a 22 unoka nevének és születésnapját, meg a 3 dedunokáét, fejből meg tudja jegyezni! Nem hiszem, hogy ezen a rekord teljesítményen valaki a magyar kolóniában túl tudna tenni. **Aranyérmes érdemel.**

AZ ARGENTINAI MAGYAR HÍRLAP TÁMOGATÓI

2005: Alapító Fővédnök: **Rubido-Zichy Hohenlohe Senta**

Alapító Védnökök: Alitisz Constantino - Eickertné Toinette - Gorondi István és Edith - Lomniczy József - Monostoryné Kövesligethy Ildikó - Möricz Istvánné - Papp Jenő - Takács István (+) - Zilahi Sebestyén Bonczos Zsuzsanna - Zombory István - Zöldi Márton

2005. folyamán kronologikusan bejött adományok: Dr. Farkas Ferenc - Dr. Némethy Kesserű Judit (U.S.A.) - N.N. - N.N. - Dr. Orbán László. *Nuestro agradecimiento especial a Alexis Pejacevich*

2006-ban bejött adományok: Rubido-Zichy Hohenlohe Senta - Dr. Némethy Kesserű Judit (USA) - Zilahi Sebestyén Bonczos Zsuzsa - Möricz Istvánné - Erdődy József - Dr. Farkas Ferenc - N.N. - Gorondi István és Edith - K.I. - Dr. Orbán László - Gosztonyi Attila - Luraschiné Földényi Judith - B.Á. (Kanada) *Nuestro agradecimiento especial a Alexis Pejacevich*

2007-ben eddig bejött adományok: Zombory István - Dr. Orbán László - Möricz Istvánné - Dr. Némethy Kesserű Judit (U.S.A.) - Zilahi Sebestyén Bonczos Zsuzsa - Rubido-Zichy Hohenlohe Senta - Erdődy József - Döry Ileszi - Dr. Alitisz Constantino *Nuestro agradecimiento especial a Alexis Pejacevich*

Az Argentínai Magyar Hírlap és az egész magyar közösség nevében hálással köszönjük támogatásukat!

MUNKALEHETŐSÉG

Rátermetett magyarul is beszélő asszisztentsek keresek, akik rész munkaidő mennyiségű szabadidővel és lelkesedéssel tudnák segíteni a mindennapi munkámat.
4796-1392 vagy 15-5726-1192
G-FOTO Gergő

CARPINTERÍA

Ricardo E. Göttig Vágó

Naval - Bibliotecas - Restauración
Talla - Mueblería - Marquetería
Tel. 4746-2790 Cel.: 15-6502-2830
regmapex@yahoo.com.ar

Dr. Constantino
Miguel Alitisz
abogado

Libertad 480 2º Capital
14 a 18 hs.
4382-2990 / 15-5481-0957
cmalitisz@yahoo.com.ar

Dra. Daniela Bordalejo

Dr. Martin Puricelli

Médicos Psiquiatras

Consultorio:

15-5325-2078 4823-9347

h

"Kiművelt emberfők
által tenni nagy
nemzetté a magyart!"

Dr. Farkas Ferenc

ügyvéd

Carlos Pellegrini 743
p. 10. of. 45
Buenos Aires
Tel.: 4322-0902
Kérjen órát

Minden magyar
származású
gyereket
szeretettel
vár a

Zrínyi Ifjúsági Kör

(hétféligi magyar iskola)

Beisné Mocsary Anni
4624-4461

HUNGÁRIA
KÖNYVTÁROSOK
KÖRE - HKK

KÖLCSÖNKÖNYV- ÉS LEVÉLTÁR

Hivatalos órák: Péntekenként
19 - 21 óra. Hungaria Egyesület
1. em. - Pje. Juncal 4250, Olivos
Tel. 4799-8437
haynal@fibertel.com.ar

Koloniális rendezvények képei
megtekinthetők www.gfoto.org

G-FOTO fényképezés
rendezvények, bálók, esküvők,
fotó kurzus. Gergő 4796-1392
15-5726-1192 info@gfoto.org

- A megjelent írások nem fejezik
ki szükségszerűen a szerkesztő
véleményét, és azokról minden esetben
szerzőik felelősek.

- Kéziratokat, fényképeket nem
örzünk meg és nem küldünk vissza.
Javítás és rövidítés jogát fenntartjuk.
- Szabályosan gépelt, kijavított, és
e-mailen beküldött írások a közlésnél
előnyben részesülnek.

- Hirdetéseket csak a hirdetési díj
befizetése után közlünk.

**A szeptemberi számra
a lapzárta: augusztus 10**

Anyag és hírek
beküldésére 4711-1242
amagyarhirlap@yahoo.com

INTÉZMÉNYEINK

NUESTRAS INSTITUCIONES

IFJÚSÁGI CSOPORTOK - ACTIVIDADES JUVENILES

EMESE KULTÚRA ÉS IFJÚSÁGFENNTARTÓ TESTÜLET - ASOCIACIÓN CULTURAL EMESE, Patrocinadora de las Instituciones Juveniles Húngaras de la Argentina.

Pje. Juncal 4250, (1636) Olivos, Bs.As. Tel. 4794-4986 - emese_zik@arnet.com.ar
39.SZ. MAGYAROK NAGYASSZONYA LCSCS. - AGRUPACIÓN DE GUÍAS HÚNGARAS Nº 39 MAGYAROK NAGYASSZONYA. Pje. Juncal 4250, (1636) Olivos, Bs.As. Tel. 4738-3183 - cynthipupi@yahoo.com.ar

18SZ. BARTÓK BÉLA CSCS. - AGRUPACIÓN DE SCOUTS HÚNGAROS Nº 18 BARTÓK BÉLA. Pje. Juncal 4250, (1636) Olivos, Bs.As. Tel. 4837-0161 - kerekemartin@yahoo.com.ar

KÜLFÖLDI MAGYAR CSERKÉSZSZÖVETSÉG DÉL-AMERIKAI KÖRZET - DISTRITO ARGENTINA DE LA ASOCIACIÓN DE SCOUTS HÚNGAROS IN EXTERIS. Pje. Juncal 4250, (1636) Olivos, Bs.As. - matias@noblegrain.com (54-11) 4131-7136
REGÖS MAGYAR NÉPTÁNCGYŰTTES - CONJUNTO FOLKLÓRICO HÚNGARO REGÖS - Pje. Juncal 4250, (1636) Olivos, Bs.As. Tel. 4799-4740 - edibon1@yahoo.com

ZRÍNYI IFJÚSÁGI KÖR (HÉTFÉLIGI MAGYAR ISKOLA) - CÍRCULO JUVENIL ZRÍNYI - Colegio Húngaro. Pje. Juncal 4250, (1636) Olivos, Bs.As. Tel. 4624-4461 - beisfami@yahoo.com.ar

MŰVÉSZET, ZENE, KULTÚRA - ARTE, MÚSICA, CULTURA

ARS HUNGARICA KULTÚRA- ÉS ZENETERJESZTŐ CIVIL SZERVEZET - ARS HUNGARICA, Asociación Civil de Música y Cultura - szekasym@gmail.com - **CORAL HUNGARIA** - sylvialeidemann@fibertel.com.ar - Cuba 2445, (1428) Buenos Aires. Tel. 15-6134-1577 - www.arshungarica.com.ar

HUNGÁRIA KÖNYVTÁROSOK KÖRE KÖLCSÖNKÖNYV- ÉS LEVÉLTÁR - HKK - BIBLIOTECA HÚNGARA - Pje. Juncal 4250, 1º piso. (1636) Olivos, Bs. As. Tel. 4799-8437 - haynal@fibertel.com.ar

MAGYAR SZÍNTÁRSULAT: ÁLÓMGYÁR a Hungáriában. zolyomikati@fibertel.com.ar

KLUBOK - CLUBES

HUNGÁRIA EGYESÜLET - CLUB HUNGARIA, Asociación Húngara en la Argentina. Pje. Juncal 4250, (1636) Olivos, Bs.As. Tel. 4799-8437 / 4711-0144 - mzoldi@dls-argentina.com.ar

VALENTÍN ALSINAI MAGYAR DALKÖR - CORO HÚNGARO DE VALENTÍN ALSINA. Av. Gral. Viamonte 2635, (1822) Valentín Alsina, Bs.As. Tel. 4244-1674

WILDEI MAGYAR EGYESÜLET - SOCIEDAD HÚNGARA DE WILDE. Víctor Hugo 58, (1875) Wilde, Bs.As. Tel. 4252-0390 - amjlmli@yahoo.com.ar

ISKOLÁK - COLEGIOS

ANGOLKISASSZONYOK INTÉZETE (WARD MÁRIA) - COLEGIO MARÍA WARD. Calle 43 Nº 5548, (1861) Plátanos, Bs.As. Tel. 4215-1052

SZENT LÁSZLÓ ISKOLA - COLEGIO SAN LADISLAO. M. Moreno 1666, (1636) Olivos, Bs.As. Tel. 4799-5044 - sladislao@ciudad.com.ar

SPORT - DEPORTES

HUNGÁRIA VÍVÓ CSOPORT - ESRGIMA CLUB HUNGARIA. Pje. Juncal 4250, (1636) Olivos, Bs.As. Tel. 4461-3992 - henriette@arqa.com

EGYHÁZAK - IGLESIAS

"KRISZTUS KERESZTJE" MAGYAR EVANGÉLIKUS GYŰLEKEZET - IELU - CONGREGACIÓN EVANGÉLICA LUTERANA HÚNGARA "LA CRUZ DE CRISTO" - Amenábar 1767 - (C1426AKG) Buenos Aires. Tel. 4503-3736 - cvhefty@yahoo.com.ar
MAGYAR REFORMÁTUS EGYHÁZ - IGLESIA REFORMADA HÚNGARA - Cptn. Ramón Freire 1739, (1426) Buenos Aires. Tel. 4551-4903 / 15-5746-6505 - amerke@argentina.com

"MINDSZENTYNUM" ARGENTINAI KATOLIKUS MAGYAROK SZÖVETSÉGE - ASOCIACIÓN DE LOS CATÓLICOS HÚNGAROS EN LA ARGENTINA - Aráoz 1857, (1414) Buenos Aires. Tel. 4864-7570 - mindszentynum@yahoo.com.ar

INTÉZMÉNYEK - INSTITUCIONES

ARGENTINAI MAGYAR INTÉZMÉNYEK SZÖVETSÉGE - AMISZ - FEDERACIÓN DE ENTIDADES HÚNGARAS DE LA REPÚBLICA ARGENTINA (FEHRA) - Capitán R. Freire 1739, (1426) Buenos Aires. Tel. 4551-4903 - nvattay@arnet.com.ar

ARGENTIN-MAGYAR KERESKEDELMI ÉS IPARKAMARA - CÁMARA ARGENTINO-HÚNGARA DE COMERCIO E INDUSTRIA - Av. R. Sáenz Peña 720 piso 9º "E", (1035) Buenos Aires. Tel. 4326-5107 - info@camara-hungara.com.ar

MAGYAR SEGÉLYEGYLET "SZENT ISTVÁN ÖREGOTTHON" - ASOCIACIÓN HÚNGARA DE BENEFICENCIA "HOGAR DE ANCIANOS SAN ESTEBAN" - Pacífico Rodríguez 6258 (ex 1162), (1653) Chilavert, Bs.As. Tel. 4729-8092 - hogarhungaro@hotmail.com

MAGYAR IRODALMI ÉS KULTÚRTÁRSASÁG - ASOCIACIÓN LITERARIA Y CULTURAL HÚNGARA. Moreno 1666, (1636) Olivos, Bs.As. Tel. 4799-5044 / 6141 - jakabterek@ciudad.com.ar

MHBK - MAGYAR HARCOSOK BAJTÁRSI KÖZÖSSÉGE - COMUNIDAD DE CAMARADERÍA DE LOS EX COMBATIENTES HÚNGAROS EN LA ARGENTINA - Sargento Cabral 851, 1º A (1059) Buenos Aires Tel. 4328-8209 / 15-4949-9640

SZENT ISTVÁN KÖR - CÍRCULO DE SAN ESTEBAN. Moreno 1666, (1636) Olivos, Bs.As. Tel. 4783-6462 - jakabterek@ciudad.com.ar

VITÉZI REND ARGENTINAI CSOPORT - ORDEN DE LOS CABALLEROS VITÉZ. Capítulo Argentino. Tel/Fax (5411) 4715-2351 - nvattay@arnet.com.ar

VIDÉK - INTERIOR DEL PAÍS

BARILOCHEI MAGYAR EGYESÜLET - ASOCIACIÓN HÚNGARA DE BARILOCHE - Rolando 250, (8400) Bariloche, Prov. de Río Negro. Tel. 02944-461994

CÓRDOBAI MAGYAR KÖR - CÍRCULO HÚNGARO DE LA PROVINCIA DE CÓRDOBA. Recta Martinelli 8611, Barrio Villa Belgrano, Córdoba. Tel. 03543-1557-6631 - gabor.banati@gmail.com

CHACOI MAGYAR EGYESÜLETEK:

- **COLECTIVIDAD HÚNGARA DE CNEL. DU GRATY** - M. Moreno Nº 12, (3541) Coronel Du Graty, Prov. de Chaco. Tel. 03735-498-649

- **SOCIEDAD HÚNGARA DE SOCORROS MÚTUOS** - Balcarce 79. Moreno Nº 12, (3540) Villa Ángela, Prov. de Chaco. Tel. 03735-420-939

SANTA FE-I MAGYAROK TÁRSASÁGA - AGRUPACIÓN HÚNGAROS DE SANTA FE (CAPITAL) - 9 de Julio 6345, (3000) Santa Fe. Tel. 0342-469-5500 - adarjan@ciudad.com.ar

Atención:

Rogamos a los responsables informarnos de errores o cambios. Gracias.

A havi lapzárta után történt eseményekről szóló beszámolók és hírek csak egy hónap késéssel jelenhetnek meg. Számítunk Olvasóink szíves megértésére!

Esta edición fue impresa en
IMPRENTA ALFA BETA S.A.
4522-1855

APRÓHIRDETÉSEK
CLASIFICADOS

Tortas húngaras:
Recetas Sra. de Bakos
Tel. Pablo 4799-3482

¿DOLORES? ¿CONTRACTURAS?
Csilla Vágó Masoterapeuta
15-5478-3441 4792-2452

Mert a szív nem ismer távolságot

Az Internet legnagyobb áruháza Magyarországra
küldhető ajándékokkal és virágokkal

A Magyar Gifts nem egy közvetítő cég!
Magunk tervezzük, készítjük, szállítjuk
és garantáljuk mindegyik rendelést.
Gyors szállítás egész Magyarország területére.
Kérdezze meg bármelyik vevőnket!

Magyar Gifts

www.magarygifts.com

Angolul és magyarul is

-Ha nincs internet kapcsolata-

Ingyenes rendelés, Észak-Amerikából, Kanadából: 888-353-0112
USA számunk elérhető minden országból: 925-283-6095

Desensyl
Con Pluronic F-127 - Citrato Disódico - Bifluorado

CREMA DENTAL DESENSIBILIZANTE

ANTICARIES / ANTIPLACA

PRESENTACION: POMOS MULTILAMINADOS CON 100 GRAMOS.

Gador

Al Cuidado de la Vida

<http://www.gador.com.ar>

Argentínai MAGYAR HÍRLAP

Az argentínai magyarok független folyóirata
Kiadó-szerkesztő: Haynalné Kesserű Zsuzsanna
Rovatvezető Bonczos Zsuzsa

Szerkesztőségi iroda: Bonapartiané, Graul Trixi
Luis Monteverde 3132 - (1636) Olivos - Buenos Aires
Tel./Fax: (54-11) 4711-1242 amagyarhirlap@yahoo.com

<http://epa.oszk.hu/amh>www.hhrf.org/amhwww.lamoszsz.hu/amh

Haynalné Kesserű Zsuzsanna:

CHACÓI MAGYAROK

Előzmények

Az I. Világháború utáni időkben („...ekkor kezdődött meg a magyaroknak éjszakája” - ahogy nekünk nemrég a budapesti Gáspár Miklós kanonok mondotta prédikációjában) és főképpen a Trianoni gyászos kényszerbéké után Magyarországnak rettentő nyomorúsággal kellett megküzdenie. Az ország összlakosságának leszegényedése, a természetes kincsek és apák, fiúk elvesztése, a sok hadirokkant, a megoldhatatlan lakáshiány - mindez szinte kilátástalan helyzetet teremtett. Ehhez ráadásul hozzájött az akkortájt az egész világot érintő katasztrófális gazdasági válság, csődök, öngyilkosságok hozva maga után. A helyzet nem lehetett volna súlyosabb. **De a lélek élt!**

Ez a két világháború közti Magyarország nem tudta az elszakított területekről beözönlő nemzettestvéreket méltóan befogadni, ellátni. Millióknak kellett hazájukat elhagyni. Azonban az akkori kormányokban voltak felelősök, akikben tudatosodott az, hogy az elűzött, kivándorolt magyarokkal törődni kell.

Lássunk néhány elgondolkoztató és egyből tanulságos tényt.

Budapesten megalakult a Magyarok Világkongresszusa. Első tárgyalásai **1929. augusztus 22 és 24** között zajlottak le és valódi fordulópontot jelentettek a magyarság életében: a külföldön élő magyarok és az óhaza magyarsága egymásra találtak! Elmondták egymásnak panaszait, kicserélték gondolataikat, keresték a módokat elsősorban a köztük való érintkezés állandó fenntartására, valamint az eszközöket, amelyekkel egymáson segíthetnek. Történelmi napok voltak ezek.

Az ünnepélyes megnyitó gyűlésen Dr. Ripka Ferenc, Budapest főpolgármestere mellett elnökölt báró Perényi Zsigmond koronaőr, volt miniszter, Országgyűlési képviselő. Megnyitó beszédében a „messze idegenbe elszakadt gyermekekhez” szöveg, így szólt: „Amióta elmentetek, kisebb lett a család, szegényebb is. Az otthon sem olyan tágas, mint régen volt. Köröskörül mások vágják a mi fánkat, mások aratják a mi búzáinkat. Oh, hát szeressétek mégjobban ezt a családot, mint azelőtt, amikor még nagy és erős, boldog és gazdag volt.”

Ez a néhány szó visszatükrözi az azokban az években uralkodó általános keserűséget.

A megnyitó gyűlés után a kongresszus külföldi magyar tagjai kihallgatásra mentek nagybányai vitéz Horthy Miklós kormányzóhoz, aki ekképpen fogadta őket (*kivonat*):

„Azt üzenem a külföld magyarjainak, hogy ne tekintsek magukat a magyarság ezeréves fájáról lehullott leveleknek, amelyeket messze sodort a szél, hanem legyenek fajuknak csupán más talajba átültetett friss hajtásai, amiket a közös emlékek és a kultúra erős gyökérszállai fűznek ahhoz a régi hazához, amely ma inkább mint valaha számít a hozzá ragaszkodók felvilágosító, támogató munkájára.”

*

A dél-amerikai kontinens

Külön tanulmányt érdemelne nemcsak maga a témakör, hanem **egyénileg a családok, személyek története. Sajnos lapunk szerény méretei folytán erre nincs lehetőség. Azonban Olvasóink értesüljenek legalább azokról a hiteles adatokról, amelyek eljutottak e sorok írójához, mert első kézből kapta őket, amellyel, hogy néhány forrásmunkából vett adat is szerepelni fog a következőkben.**

Referensem Botka Erzsébet, Bözsi, ahogy a Buenos Aires-i Hungária Egyesületben már 20 éve ismerjük. Tisztán, rendben tartja az épület hely-

Ezután eltelt néhány év. Magyarországon nevezetes esztendő volt az **1938. jubiláris év**, Szent István alapító király halálának 900. évfordulója, a lélekemelő Eucharisztikus Kongresszus világraszóló diadalának éve. És ekkor zajlott le a Magyarok II. Világkongresszusa. Tárgyalásait **1938. augusztus 16 és 19** között újból Budapesten tartották. Erdemes néhány idézet kiragadni az Állandó Szervezeti Iroda által kiadott beszámolóiból az **1929-1938 közti években végzett munkájáról.**

Szó van benne arról, mik voltak az I. Világkongresszuson a messziről jött résztvevők javaslatai?

Vitéz Kozma Miklós elnök hangsúlyozta, hogy „a külföldön élő magyarok történelme éppúgy el nem hanyagolható, szerves része a magyar történelemnek, mint ahogyan szerves része a mai magyar életnek, **és nem hanyagolható el semmi, ami a külföldön élő magyarság életét és sorsát jelenti.**”

A delegátusok javaslataikban azt kérték, hogy kapjanak hazulról magyar tankönyveket, magyar olvasmányokat, majd azt, hogy a rádió és minden egyéb felvilágosító híradás útján minél gyakrabban kapjanak az elhagyott hazáról megbízható értesítéseket. Magyar vonatkozású ügyekben segítséget kértek: induljon meg az óhazai és a külföldi magyar gyermekek között levelezés, és a hazaiak törődjenek az idegenbe szakadt magyar fiatalisággal, főképpen csereakció és az óházában való tanulás lehetőségének biztosítása útján. Hangsúlyozott kívánságuk volt még az is, hogy a régi haza a külföldre szakadt magyarságnak adjon meg minden eszközt, ami **a magyar öntudat emelésére és a magyar kultúra minél tökéletesebb megismerésére és megismertetésére alkalmas.**

*

A beszámolóban az anyaország egyfajta válaszáként egyebek közt olvasható, hogy 1929 és 1938 között (*kivonat*): „...ahol sikerült a kapcsolatokat megteremtünk, mindenütt igyekeztünk a magyar testvéreink segítségére lenni. (...) Tízezer darab volt a külföldi magyar gyermekek részére a kísérletképpen szétküldött és a magyar földet ismertető olvasókönyvek száma. (...) Több mint tizenkilencezer darab magyar szépirodalmi könyvet küldtünk szét magyar testvéreinkhez, amivel 430 helyen vetettük meg új magyar könyvtáraknak az alapjait, vagy gyarapítottuk a már meglévőket a könyvállományát. Sok-sok ezerre megy azoknak a folyóiratoknak a száma, amelyeket mindezek felül eljuttattunk a külföldi magyarság közé, hogy ahol csak kevesen vannak, legalább ezeknek a révén jussanak magyar betűhöz. (...) Kétségtelen, hogy a magyar rádió nagy áldozatkészsége folytán a külföldi magyarságnak szóló rövidhullámú rádióelőadások állandóan tökéletesülnek, és ma már egy héten négyszer kapnak hazulról rádió keresztlő híreket és buzdításokat. (...) Évről-évre nagyobb áldozatot hozunk, amikor **a második és harmadik generáció kiválóbbjait** igyekszünk hazahozni - erre a Világkongresszusra is több erdemes

A nehezen megmunkálható chacói föld: faekés szántó szerkezettel - egy barázdára...

fiatal magyar számára tettük lehetővé a hazajövetelt. Azok a fiatal külföldi magyarok pedig, akik az itthoni főiskolákon tanulnak, állandóan élvezik gondoskodásunkat, mert minden törekvésünk az, hogy az óhaza szeretetét velük minél jobban érezzük.”

Részlet az *alapszabály tervezetből*: 2. fejezet:

A CÉLOKBÓL

„...Támogatni minden olyan munkát, amely arra irányul, hogy a külföldön élő magyarok között a magyar nyelvet és kultúrát megőrizze és fejlessze, az összetartást ápolja, az óhaza és a külföldi magyarság között a kapcsolatokat erősítse, a külföldi magyarok életét és a külföldön elért eredményeit állandóan figyelemmel kísérje.” (1938. augusztus 17. - 3. ülés. Fölvasta Dr. Nagy Károly igazgató).

Idevágó az 1938-ban a II. Világkongresszuson **Argentínából Bräutigam Róbert dél-amerikai delegátus** felszólalása is:

„Mélyen t. Tagtársaim! Örömmel csatlakozom a szép indítványokhoz, amelyek elhangzottak, de van hozzájuk bizonyos ajánlatom, mert **a világszerte lévő magyar kolóniák között vannak olyanok, amelyek szegények.** Az észak-amerikai gazdagabb kolóniáknak nagyon szép egyleteik vannak, de nálunk Dél-Amerikában, ahol a háború (*az Első Világháború. HKZS*) után keletkezett a kolónia, legnagyobb részben nagyon szegény, földhözragadt emberek élnek. Köszönettel kell, hogy legyünk a magyar kormány iránt, mert felállítottak nálunk iskolákat, ahol a gyermekek ingyen tanulnak. (...)”

Meggondolandó, hogy mindez azokban az években létesült, amikor még a megcsontított anyaországon belül is nagy volt az ínség. Azonban kiviláglik, hogy a felelősök méltó módon figyelembe vették és igyekeztek követni az 1922-31 közti magyar kultuszminiszter, iskolareformátor (gróf Klebelsberg Kunó 1875-1932; *l. életrajzát melléklet 4.o.*) meggyőződését, miszerint „... a magyar hazát ma elsősorban nem a kard, hanem a kultúra tarthatja meg és teheti ismét naggyá.” Ennek szellemében a külföldi (*olvasd: tengeren túli!*) magyarság segítése is vezéreszmévé vált. Ez alkalommal tehát tisztelegnünk kell a néhai magyar kultuszminiszter emléke előtt, mert - ahogy a továbbiakból megláthatjuk - remekbe szabott oktatáspolitikája még az „elfelejtett” chacói magyarokra is kiterjedt.

A Chacóba került magyarok

ségeit, és kissé ügyel a fegyelemre is. Gyermekei igen aktívan részt vettek a kolónia fiatalisági mozgalmában, Nati lánya a mai napig táncol és kiképez a Regös együttesben.

Bözsi Chacóból jött közénk, ahol létrejött a Buenos Aireson kívüli legnagyobb magyar tömörülés. Már ott született 1947-ben, szülei erdélyiek voltak, akiket sok, szintén a földműveléssel foglalkozó felvidéki és bánáti sorstársukkal együtt Trianon hullámai sodortak ki ide a múlt század húszas éveiben és a harmincas évek elején. Az elszakított területekről származók új otthonot akartak teremteni maguk és családjuk részére, és a jobb jövő reményében a befogadó Argentína alkalmasnak kínálkozott. Chaco tartomány egyik akkori kormányzója így nyilatkozott a „honfoglaló” magyarokról: „A telepesek ásóval, kapával,

csákánnyal irtották az őserdőt. Gyilkos melegben, porban, a higiénia minden kényelmétől távol, hogy utat vágjanak az utánuk jövőeknek...”

Mert a magyarok nem a legkedvezőbb vidékre kerültek. A fővárostól, ahova átlag 30 napos hajóút után érkeztek meg, még vagy 1300 km-t kellett vonatniuk Paraguay felé, a Csonka (mai) Magyarországnál valamivel nagyobb, Argentína északi részén fekvő Chaco tartományig, ahol az éghajlat szubtrópusi, forró nyarakkal és enyhe telekkel (46°-48°C-tól mínusz 6°C-ig). A föld nehezen megművelhető, főlváltva szárazság sújt és árvizek pusztítanak a Bermejo folyó partjain és a tartomány keleti és déli részét behálózó árterületen. Chaco nyugati oldalán vannak nagy erdők, de közepén terméketlen síkság is, keleten pedig a nagy Paraná folyónál *yatay* palmafákat, kiterjedt

legelőket találunk. A 20-as években a tartomány szívében, Presidente Roque Sáenz Peñánál az ismétlődő szárazságok miatt a kétségbeesetten víz után keresők 80 m mélyen gyógyító termálvizet leltek. Ezáltal ismertté vált a *guaraní* víztartóréteg óriási kiterjedése.

Chaco a gyapot és a *quebracho*-fa földje. A gazdasága földművelésen alapszik. Különösen színes az egymillió lakos etnikai összetétele: maig kb. 50.000 lakó képviseli az őshonos

Argentínán belül Chaco tartomány

indián *wichí, qom* (vagy *toba*) és *mocoví* törzseket, de emellett számos kolónia keletkezett különböző európai lezármazottakból: csehek, szlovákok, bolgárok, szerbek, horvátok – és természetesen a mi magyarjaink, a **chacói magyar kolónia.**

Vetés munkabíró öszvérrel: 2 doboz vetőmag elég 2 barázdára...

...ma már a 6 barázdára is sokkal könnyebben megy!

Fotó Botka

Az első magyarokat a Chaqueña S.A. cég telepítette le Chacóban, 1924-ben, saját földjére. Itt már 1915 óta folyt a gyapottermesztés. Azonban a telepek hamarosan megunták a kiuzsorázást, otthagyták a cég földjét és fölszerelését, és megpróbálták saját erőből boldogulni. Családonként 40–50 hold

Botka család: Bözsi keresztelője (Cnel. Du Graty környéke, 1948) Fotó Salamon

földet béreltek. Ha az időjárás kedvező volt, jó termésük volt, s bővítették házukat. Évről-évre aztán több magyar érkezett - szegényen, pénz nélkül, és egyedüli reményük a munka volt. Dolgoztak is keményen, látástól vakulásig, és sok viszontagság után lassan gyarapodtak. Nekik keservesen bizonyult be, hogy „nem minden arany, ami – fehér”, mert szűk esztendő is jártak ám a gyapotra! A gyapot termelése fárasztó munka, az egész családot foglalkoztatja. Állandóan kell dolgozni, hogy a gaz meg a pusztító vattaparazita, a *picudo algodoneiro* járványa el ne ölje a vattát, küzdeni hangyák, hernyók, sáskák, szúnyogok, meg mérges kígyók, skorpiók, pókok ellen, örökösen harcolni az árvíz-

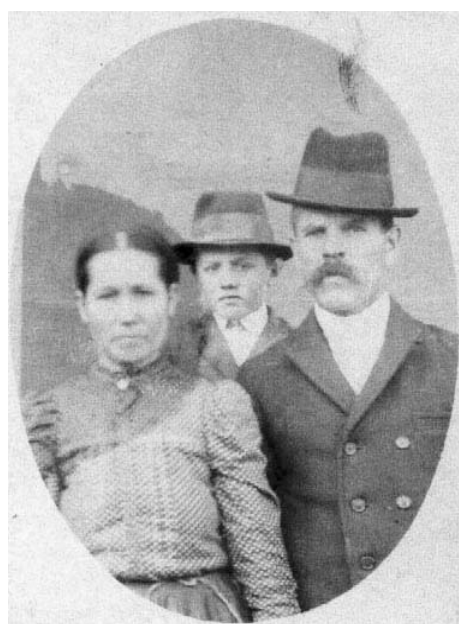

Gyapotvirág Gfoto.org

zel és megküzdeni a szárazsággal...

Mindazonáltal a „magyarok” kifejezés fogalommal vált: igen hamar nagy megbecsülésre tettek szert a lakosság körében. Ezt tisztességes munkájukkal, szorgalmukkal, szívósságukkal érdemelték ki, és ez az értékelés a kezdetbeli pionír telepesekről rászállt utódaikra is, mind a mai napig. Hamarosan híressé váltak a takarékos, fehérre meszelt magyar *rancho*-k, tisztaságukkal, kis virágos kertjükkel - fészker, baromfiudvar, itt-ott még gémeskút is adódott a magyar portákon...

Az eredeti számos chacói településből ma főleg két helységben, a 40 ezer lakosú **Villa Angelán** (a tartománynak fontosság szerint 3. városában, igen ismert karnevállal!) és a szomszédos **Coronel Du Gratyn** (eredetileg *Ñandubay*) és környékén találunk magyarokat. (I. II.sz. mellékletünket az idén megtartott I. Szüreti Mulatságról, *Regőseink látogatásával*).

Cnel. Du Graty: Ferencsik Antal és felesége Fáy Rozália, fiúk Miska (1930) Fotó Ferencsik

A Chacóban meghonosodott magyarokat a Buenos Airesben élő ferences atya, P. Virágh Venánc több ízben meglátogatta. Misézett nekik, és közvetítette az anyaország felé mire van leginkább szükségük.

Mezei tanyán misézik P. Virágh Venánc OFM (1953) Fotó Salamon

Coronel Du Gratynban a helybeli magyarok által alapított állandó iskolára kaptak tanítót, könyveket, tananyagot (Matoracz István, Balázs Gizella és Bercsényi Zelma voltak az első tanítók, az utolsó pedig Madarásy bácsi - ő a Villa Ángela-i temetőben nyugszik. A magyar oktatásnak lelkes és önzetlen apostolai voltak ők!). Már 1932-ben megalakult Villa Angelán a Magyar Egyesület, Kopriva Károly könyvtáros bővítette ki a könyvtárat. Mihály András zenekara, hegedűvel, cimbalommal és brácsával olyan hangulatot teremtett, hogy a „Tátra” hotelben tartott hagyományos szüreti báloknak elterjedt a híre, tömegestül

érkeztek oda a szekerek a tanyákról! A fővárosból gyakran jött látogatóba Zolai (?) Miklós szerzetes kíséretében gróf Semsey Andor, az utolsó m.kir. követ Buenos Airesben, de jöttek a protestáns felekezetek lelkészei is a hívő közösség kellő gondozására.

Lássuk a **Villa Ángela-i Magyar Egyesület 1932. október 30-án megtartott alakuló nagygyűlésén beiktatott vezetőség névsorát** (hű másolat a Jegyzőkönyvből. Tóth Ferencz titkár kézirata - l. alább a jegyzőkönyv 1.o. faksimiléjét):

„Elnök	Pajor Mihály (*)
Alelnök	Ercsei István
Jegyző	Pajor József
Titkár	Tóth Ferencz
Pénztáros, könyvtáros	Szibilla István
Ellenőrök	Bercsényi Mátyás Halavács István
Ellenpénztárnok	Markovics Emil
Választmányi tagok	Bács Márton Zboján János Lakatos István Lévay Antal Kohút János Dujmovics József Máté Pál
Póttagok	Pálfi József Gyömbér István

(*) Pajor Mihály 28 éven át volt elnök, unoka-öccse Pajor János 2004-i elbeszélése szerint)

Kivonat az Egyesület alapszabályaiból:

„Az egyesület célja: A) Magyar társadalmi élet fejlesztése. B) Az itt letelepedett magyarok gazdasági megszervezése, érdekeinek és a jogainak megvédése. C) A magyar nyelv istápolása és a spanyol nyelv tanítása. D) Egy könyvtár felállítása. - Az egyesületben megalakítandó műkedvelő kör, dalárda és zenekar közreműködésével jótékony célú mulatságok és előadások rendezése, különböző sportcsoporthoz megalakítása, segítése. A szükségben levő kolónok s munkanélküliek segítése. Egy munkaközvetítő felállítása.”

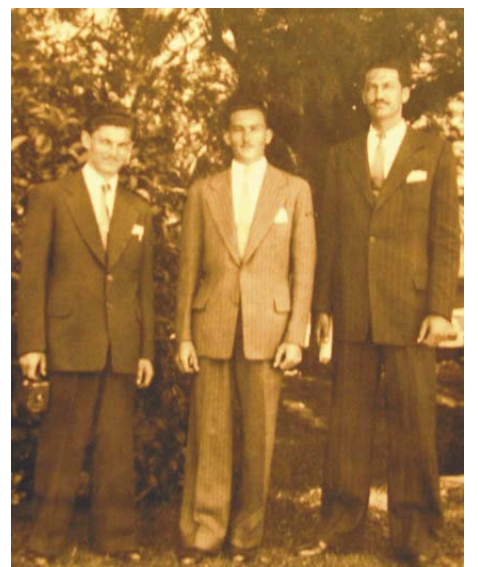
Beiratkozási díj nem volt. Rendes tagok lehettek mindazok, akik az alapszabályt elfogadták és az 50 centavos-ban megállapított havi tagsági díjat befizették. A családfő után az egész család taggá vált. Az „idegennyelvű lakosok” pártoló tagok lehetnek: olyan személyek, akik „bármely esetben javára vannak az egyesületnek, de szavazati joguk nincs”. A tagság túlnyomó része földműveléssel és gyapottermeléssel foglalkozott. Érdekeiket az Egyesület képviselte és védte. Külön szabályokat állítottak föl a Magyar kormánytól és a „Magyarság”

Ferencsik Miska esküvője (1940) Fotó Ferencsik

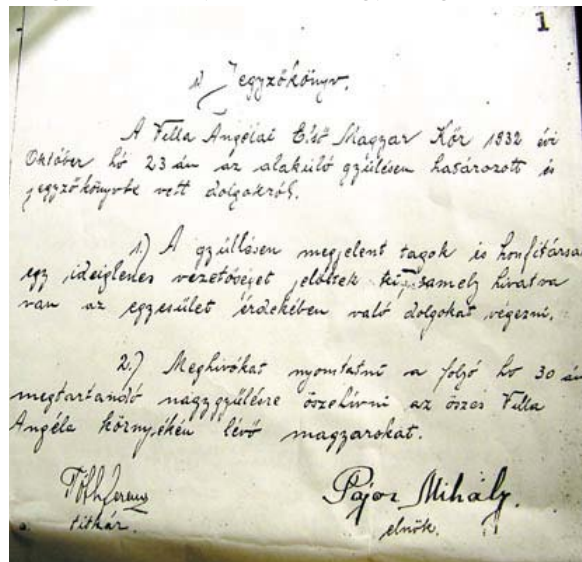
szervezőségétől ajándékba vagy máshonnan kölcsönbe kapott könyvek kezeléséről. A lefektetett cél a saját könyvtár kiépítése volt. A fölvevő tagok egyéni tagsági könyvet kaptak, benne az alapszabályok és a könyvtárszabályok leírásával.

Az Egyesület akkor még nem rendelkezett saját épülettel. Csak később, amikor egy argentin törvény folytán lebontásra került a Du Gratyn működő magyar iskola (mert kötelező volt a spanyol nyelvű tanítás is), annak téglaí hozzájárultak az új Villa Ángela-i egyesület immár két saját telkén való fölépítéséhez.

j.-b.: Lévay Sanyi és Karcsi, Perka Misuval (1948) Fotó Lévay

Lássuk, milyen vezetéknevekkel találkozunk még Chaco területén: Ács, Antalfi, Bálint, Balla, Barabás, Bella, Berényi, Billa, Bíró, Bolgár, Botka, Bublák, Bundovics, Buta, Csercsei, Csombor, Csomor, Csonka, Csörnyei, Czerney, Czombos, Dojcsán, Faggyas, Farkas, Ferencsik, Fodor, Gálfi, Gyórfi, Hajdú, Hercog, Horváth, Ilkei, Ivanics, Jávorszky, Jenei, Kapusi, Katona, Kádár, Kázmér, Kelemen, Kerekes, Kócs, Kocskovszky, Kovács, Kovásznay, Letonay, Lőrincz, Mátyási, Mellár, Mihály, Nagy, Natik, Neufeld, Papp, Pásztor, Paulovich, Percák, Perka, Prágay, Prukker, Rajsli, Rica, Salamon, Somogyi, Sós, Steininger, Stumberger, Szabó, Szalma, Szép, Szercsényi, Szilák, Szócs, Szóke, Tamási, Tankó, Terhes, Újfalusi, Urzinyi, Vajda, Varga, Vári, Vékony, Vilmos, Weisz... **Messze nem teljes a felsorolás!** Ahány név, annyi sors... Ma már sok névről „lehullott az ékezet”, vagy írásmódja azonosult a spanyol fonetikával, hogy lehetőleg az eredetihez hasonlóan lehessen kiejteni.

Az anyaország gondoskodása megszűnt a II. Világháború kezdete után. Ezzel szemben az 1948-ban frissen kiérkezett emigráció is elkezdett érdeklődni a chacói testvérek iránt, amint értesültek létezésükről. 1952-ben Luttor Ferenc pápai protonotárius Kótai Zoltán páter kíséretében elutazott közéjük, és ezután is folyamatosan látogatták őket a papok és lelkészek,

Szeleczy Zita

magyarnyelvű Istentiszteleteket tartottak és elbeszélgettek velük. Szeleczy Zita és Mezey Márta művésznők is megfordultak ott. Így maradt meg a kapcsolat.

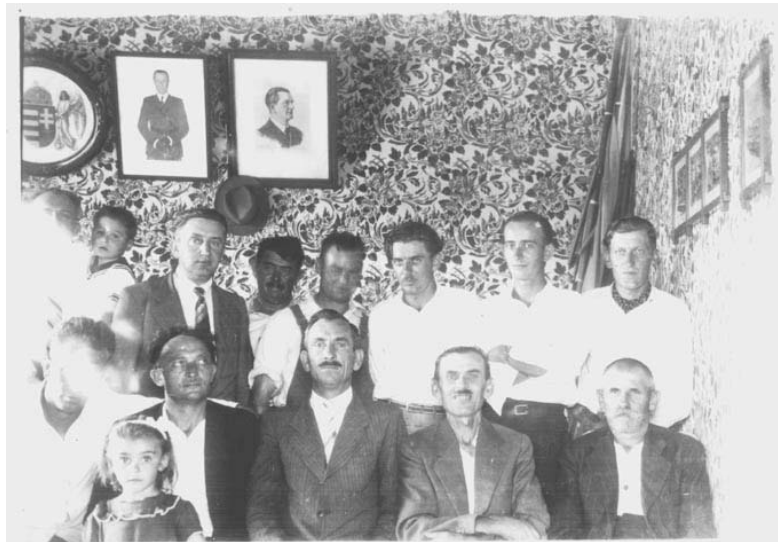
P. Kótai Zoltán és Msgr. Luttor Ferenc

Msgr. Luttor Ferenc pápai protonotárius és P. Kótai Zoltán látogatója Villa Ángelán (1952) Fotó Diario El Interior (11.6.2000) - beküldte Faggyas

Villa Ángela-i Magyar Egyesület tagjai (1936) Fotó Faggyas

Cnel. Du Graty közelében nem volt iskola. Ifj. Salamon Gergő ajándékozott 2 hektár földet és Botka István (Bözsi apja) 1953-ban alapított egyet. A képen: az iskola magyar vezetősége. Botka Árpád a zászlót tartja a tetőn! Fotó Salamon

Pastoril (Cnel. Du Graty és V. Ángela között): b.-j.: ifj. Salamon Gergő, Salamon Gergelyné Tankó Juliska és Salamon Gergely (Bözsi nagyszülei), vejükkel Antalfi Antallal, felesége Salamon Regina, lányuk Ilonka, Salamon Berta (Bözsi anyja), Salamon Árpád (ca. 1935) Fotó Salamon

Faggyas Simon (csipőre tett kézzel) mellett Szabó Ignác, Villa Ángelán (ca. 1932) Fotó Faggyas

A magyar klubok Villa Ángelán és Coronel Du Gratyn a mai napig megvannak. A Villa Ángela-i Magyar Egyesületben a tagok rendszeresen találkoznak az „Hungria” elnevezésű utcára nyíló nagyteremben. A helyiség falán Rákóczi képe, egy plakáton a „Maradj hű Szent István országához” fölirat, posztere

Hungria utca Villa Ángelán Gfoto.org

pedig a budapesti Hősök tere látható. Vajda István elnök szerint az épületet esküvőkre, ünnepekre és családi rendezvényekre is kiadják, mert ez fontos bevétele a klubnak. Szeretnek „magyarul enni”. Évente disznóölést rendeznek, a magyaros hurkának és kolbásznak ugyanis nagy a keletje, a városlakók még a vágás napján megveszik tőlük a disznótoros termékeket. Kolbászból 250–300 kilót, hurkából pedig csaknem 100 kilót adnak el.

Ferencsik Kati nagybátyja, Kelemen Mihály kétlovas vetőgéppel (ca. 1930) Fotó Faggyas

Lévay Antal és Gazafi Zsuzsi, Bözsi apósai 1930-ban érkeztek. Előtte Magyarországon részt vettek az Aranylakodalom c. vígjátékban (képen elől ülnek) Fotó Lévay

Villa Ángela: a Faggyas család (ca. 1935) Fotó Faggyas

A Buenos Airesben megtartott XXXII. Eukarisztikus Kongresszus (1934) főoltára Fotó Lévay

Salamon Gergely, feleségével és gyermekeikkel (ca.1935) Fotó Salamon

Látogatás a Buenos Aires-i kikötőben: Lévay Sanyi és Karcsi (1948) Fotó Lévay

Modern vattaaratás Cnel. Du Graty környékén Fotó Botka

Gyapottermelő föld (ca. 1993). Jobbról Botka Bözsi, 2 sógornője és bátyja, Gyula Fotó Botka

Botka István és Salamon Berta, Bözsi szülei (1959) Fotó Salamon

„Lakodalmom van a mi utcánkban...” Villa Ángela környékén, a 40-es évek elején

Fotó Faggyas

Czombos Bözsi (jobbról harmadik) a chacói „vattakirálynők” között (ca. 1938)

Fotó Faggyas

Villa Ángela: Szüreti bál. A képen mind magyarok (ca. 1957)

Fotó Salamon

Cnel. Du Graty Magyar Egyesület vezetősége P. Domonkos László SVD látogatásakor (ca. 1991)

Fotó Botka

Villa Ángela-i Magyar Egyesület: a vezetőség tagjai Nt. Sütő Gyula ref. lelkésszel (1997)

Fotó Botka

Végszó: Az argentin nép méltányolja és nem felejtí a bevándorlók hathatós és maradandó hozzájárulását Argentína föllendüléséhez, haladásához, benépesítéséhez. Megemlítené, hogy a nemrég Buenos Airesben elhunyt verebély Verebély Géza mérnök, asztronómus, kb. 10 éve egy forgó szerkezetű rendszerrel működő, saját alkotású két méteres teleszkópot ajándékozott a chacói magyar kolóniának és ezt a Villa Ángela-i obszervatóriumban helyezték el az ottani ifjúság oktatására. A befogadó ország olvasztótégléje természetesen a Chaco-környékbeli magyarokat is lassan fölölelte, ők viszont tartják hagyományaikat - noha magyarul olvasni valóban nagyon kevesen tudnak már, csak az idősebbek közül úgy 50-60-an beszélnek még a nyelvet. A gyermekként ide került vagy már itt született magyarok nagyon szeretnék egyszer eljutni Magyarországra, de a legtöbben anyagi okokból nem tudják ezt megtenni. Kivétel Vajda István és Ferencsik Katalin, akiket pár évvel ezelőtt lenyűgözött Budapest és a nagyvárosok szépsége. Vajda István a budapesti Népligetből hozott haza néhány kiló fekete földet, s azt üvegekben osztotta szét a két klub idős tagjai között. **(A chacói magyarok JELENÉRŐL a II.sz. mellékletünkben bővebben beszámolunk).**

Források:

- Botka Erzsébet elbeszélései
- A Magyarok Világkongresszusának Tárgyalásai (Bp. 1930)
- A Magyarok II. Világkongresszusának Tárgyalásai (Bp. ft.1939)
- Dr. Miklós Elemér és Vér Andor: Magyarok Délamerikában (Bs. As. 1942)
- Varga Attila: Érkezés a pokolba (Ezüstország rabjai - Magyar szórványélet és beolvadás Argentínában 2. rész. Magyar Nemzet 2006.4.29)
- A Magyar-Hon-Lap Klebelsberg dossziéja
- Zászlónk (2005. november)
- El Diario El Interior (Resistencia, Chaco, 11.6.2000)

A rosszemlékű XX. században sok baj történt a magyar nemzetel. Azonban a század maga bővelkedett kiváló magyar emberekben, akiknek üzenetét magunkkal kell vigyük a XXI. századba.

gróf Klebelsberg Kunó

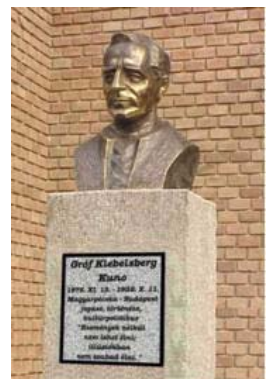
- aki nem ismert lehetlent -
(Magyarpécska, 1875.XI.13
- Budapest, 1932.X.11)

A XX. század nagy magyar értékei között kell gróf Klebelsberg Kunót is méltán megemlítenünk, mint a két világháború közötti időszak legnevesebb kultúr- és tudománypolitikusát, aki kultuszminiszterként megszervezte a korszerű oktatási rendszert, felkarolta a természet- és műszaki tudományokat, s olyan erőteljes támogatást biztosított, hogy Magyarország nemcsak utolérte, de némely területen meg is haladta az európai szintet.

Családjának felmenő ága a XVI. század óta katonából állt, egyikük Buda visszafoglalásakor szerzett grófi címet. Az I. Világháború előtt Tisza István híve, majd a Nemzeti Munkapárt egyik országos szervezője. 1919 februárjában Bethlen Istvánnal létrehozta a Nemzeti Egyesülés Pártját. 1921-től belügy-, 1922-31 között vallás- és közoktatásügyi miniszter. **Nevét híressé az 1922-31 közötti vallás- és közoktatásügyi minisztersége alatt végzett munkája tette.** A magyar kultúrfölény koncepció kidolgozása és elfogadtatása után kiemelkedő részesedést (10,5%) tudott biztosítani az állami költségvetésből kulturális és oktatási célokra: ennek keretében a korábbinál több,

kb. 5000 népiskola építését szervezte meg. Minisztersége alatt kiépítette a tanyai iskolák hálózatát, elsősorban az alföldi tanyavilágban. Megreformálta a polgári iskolát és leány-középiskolát, lerakta a szegedi egyetem alapjait. Létrehozta a Testnevelési Főiskolát, megépítette a debreceni, pécsi, szegedi egyetemeket, Tihanyban Biológiai Kutatóintézetet nyitott meg. Különös szeretettel foglalkozott Szeged városával és a szegedi egyetemmel. Az egyetem alapkövének 1926. október 5-én történt letétele egyben a gyermek-klinika alapkövének letétele is. Az alapító kalapácsütéseket Klebelsberg „Magyar tudás, magyar hatalom” mondat kíséretében tette meg.

Külföldről hazahívta Szent-Györgyi Albertet, s kutatásaihoz minden feltételt megteremtett, így a Szegeden dolgozó tudós eljutott a Nobel-díjig. A tudós utánpótlás biztosítására szervezte a Collegium Hungaricumokat és az egyéb külföldi ösztöndíjak rendszerét (1927. évi XIII. tc.) **A külföldre szakadt magyarok kultúrigényeiről való gondoskodást szívügyének tekintette. Tevékenységének köszönhetően az 1930-as évek derekán a hat éven felüli hazai lakosság 90%-a írt, olvasott, s az országban rohamos csökkent az analfabétizmus.**

Klebelsberg szobra szülővárosában

Kossuth Lajos gyászszertartása óta nem volt annyi ember, mint amennyi Klebelsberg temetésén vett részt. A szegedi Fogadalmi Templomban nyugszik. Sírján a felirat:

„Nagyot alkotni, nemesen szenvedni magyar tulajdonság”.

Bonapartian Edi:

BEVEZETŐ

Ez alkalommal nem mint Regös vezető szeretnék írni, hanem mint Buenos Aires-i magyar fiatal, aki a chacói útnak köszönhetően sok minden elgondolkodott. Az utat nem részletezni szeretném, hanem inkább fontosságát és hatását kiemelni.

Az idén a Coronel Du Graty-i magyar közösség egy nagy horderejű feladatot és kötelességet vállalt magára: megszervezte a "Primera Fiesta Provincial de la Vendimia"-t, azaz az első tartományi Szüreti Mulatságot. Az estét két bemondó nyitotta meg: elmagyarázták, mit jelent a szüreti mulatság, és felolvasták a külön erre az alkalomra kibocsátott tartományi rendeleteket, amelyek értelmében ezúttal a magyar közösség minden évben meg kell szervezze ezt a bált. A Cnel. Du Graty-i magyarok elnöke, Botka István (a főszervező) említette e törvényerejű rendeletek kihatását. Az idén kapták meg a jogi személyiségüket, mint **Colectividad Húngara de Cnel. Du Graty**, amellyel szervezetként is növekednek. Ezen felül sok a tervük: befejezni a magyar ház felépítését és összehozni a magyar származású embereket. **NAGY TERVEK!**

Nemcsak a magyar közösség jött el e fontos eseményre, hanem a helybeli nem magyar lakosok is több városból, sok tartományi képviselő, polgármesterek, tv-csatornák. Ebből rögtön láthattuk, milyen nagy erőt és lendületet kapott ez a magyar kolónia Chacóban.

Van sok jóakarató magyar származású ember, akik erre vágytak már jó ideje. Legyen az nosztalgia, gyökerük keresése vagy egy hovatartozási szükséglet által indítatva - ez beindult. Nagy az akarat, büszkék a magyar származásukra, viszont nehezen jutnak információhoz.

Ezért ajánlom a buenosi magyar kolóniáknak, hogy jól nyissuk ki szemünket, lássuk, mi mindenünk van, mi mindent nyújthatunk nekik mi is! Habár belső körünkben mindig adódhat nehézség, ugyanakkor sok eszközzel rendelkezünk!

A Liliomok első fellépése

Gfoto.org

Talán akik most részt vettek táncaikkal - Regösök, Tilinkók, Oleanderek - nem sokára észreveszik, hogy milyen fontos volt, hogy az idén mi is ott legyünk. És milyen fontos ez a Cnel. Du Graty-i és egyéb chacói magyarok további növekedésére nézve!

Egy kis erőfeszítéssel vagy segítőkészséggel sokat tehetünk értük, akik nem mások, mint származásilag magyar testvéreink!

Részünkről a szükséges „segítség” így kezdődött:

A magyaroknak Du Gratyban egyórás rádióprogramjuk volt, Botka Margarita vezetésében, de kifogytak az információiból. Az internet-lehetőségük igen korlátozott. Felmerült, hogy Lajtaváryné Benedek Zsuzsi és Kerekes Miki beleegyezésével a már leadott "Hungría Cerca" rádióprogramokat elküldjük a chacói magyaroknak, hogy gazdag kultúránkat a rádión keresztül ismertethessék spanyol nyelven.

Cnel. Du Graty első gyermek néptáncsoportja, a Liliomok bemutatkoznak. Mindannyian magyar leszármazottak. Hátul balról a második Roglich Natalia tánctanárjuk

Gfoto.org

Roglich Nati gyakori utazásain át ott beindította a Liliom Gyermek Néptáncsoportot. Már népviseleteket is varrtak, és most került sor az első fellépésükre. Igen eredményesen képviselik a magyar kolóniát ott vidéken!

Ez volt a mai Regös Együttes 2. útja Chacóba; az előző 2004-ben valósult meg, szintén nagy sikerrel. Most Cnel. Du Graty volt a vendéglátónk, de Vajda István, a Villa Ángela-i magyar egyesület elnöke már beharangozta, hogy ez év októberében lesz az egyesületük 75. évfordulója, amelyre nagyon szeretnének minket is meghívni.

Sajnos keveset tudunk a chacói magyarokról, de bármennyire beszélünk is már csak kevesen a magyar nyelvet, nagyon büszkék magyar mivoltukra. Szerencsére léteznek, és történetük nagyon gazdag.

Az AMH segítsen hozzá, hogy jobban megismerhessük őket! Érdemes lenne ezt a hidat kiépíteni és megerősíteni!

Egy magyar cserediák meglátásai:

Ha valaki Magyarországon, Argentínába való érkezésem előtt mesél nekem a chacói magyarok életéről, biztos azt mondtam volna, hogy ez nagyon szép, de igazán elképzelni nehéz.

Mégis megtapasztalhattam az elképzelhetetlen élményt a Regös csoporttal Chacóban töltött hétvégen. A 15 óras buszút után szombat délelőtt megérkeztünk Coronel Du Graty falucskába, ahol rögtön olyan meleg fogadtatásban volt részünk, mint amilyen melegen süttött az észak-argentín napocska. Ez a napsütés végigkísérte és beragyogta egész hétvégénket.

Du Graty egy picike kis település, ahol az egyetlen munkalehetőség a mezőgazdasági földeken való dolgozás, és ezért az ott lakók minden mértékben a természetre vannak utalva. A gyerekek nagy része a délelőttjeiket a campo-n tölti, tanulva a munkát és utána a faluban folytatják elméleti oktatással. Poros

földútjainkon mindig vidáman futkározó gyerkőcöket láthattunk.

Becsületre méltó és elgondolkodtató, hogy ebben az egyszerű, kemény életformában mennyire könnyen megtalálják a boldogságukat és panaszok nélkül, jókedvükkel színesítik be mindennapjaikat, időt szánnak egymásra, ráérnek

Cnel. Du Graty városháza: a zászlókkal és gyümölcsökkel díszített zsúfolt nagyterem (2007.6.9)

Gfoto.org

CHACO tanúja volt a Tilinkók legelső fellépésének!

A magyar mezőnek van egy illata... egy sajátos hangulata, és a falusi emberek pedig ösztönösen átveszik a természet bölcs titkait, azért olyan józanok és következetesek. A Kárpát-medencéből emigrált falusi magyarok itt, Argentínában, Chaco tartomány szívében bizony „magyar mezőre” találtak már sok-sok évtizeddel ezelőtt. Azóta ők is megszenvedték a honvágyat, a nyelvi elszigeteltséget, nem tudták kiküszöbölni a felszívódás kényszerét... Mindenesetre megmaradtak szívük kiirihatatlan mélyében „magyarnak”. Coronel Du Graty és Villa Ángela lakói közt még a mai napig is nagyon sok a

A Tilinkó gárda: b.-j.: Bonapartian Dani (csoportvezető) Arcagni Anikó, Mihályfy Kinga (táncfelelős), Zombory Michu, Zaha Paula, Jeffrey Teréz, Mattiauda Luncsi, Szentiványi Vali, Zaha Tamás (táncfelelős); elől a 3 Tilinkó legényke: b.-j.: Lomniczy Attila, Lajtaváry Márton, Papp Máttyás

Gfoto.org

Kapcsolatot, megmaradást, kultúraátadást, magyarságismeretet, közösséghez való tartozást. Mostantól kezdve ezek

A Tilinkók egy dunántúli táncot adnak elő

Gfoto.org

magyar és a magyar leszármazott. Már csak néhány idősebb beszél magyarul, ellenben könnyekig meghatódva fogadtak minket, Buenos Aires-i magyar néptáncosokat már a hetvenes évek közepétől. Először még Domonkos páter vitte fel a Regösöket, és most ismét felutazott egy táncos csoport a legfrissebb tagozatával, a **vadonatúj néptáncosgárda**, a **Tilinkó** együttessel.

Sok mindent jelent ez számunkra.

a gyerekek néptáncolnak is, azaz mégegy eszközt kaptak kézbe, hogy megmaradjanak magyar érzésűnek, magyar ajkúnak, s újabb magyar származású barátokat is megismerjenek. Izgulva léptek fel, szerényen, boldogan, jól, így ösvénykét indítanak maguknak, és ha a szeretetteljes, lelkiismeretes és céltudatos irányítók kezét nem engedik el, erről bizonyára nem fognak letérni. Egészséges felnőttek lesznek!

Zólyomi Kati

A Tilinkó lányok mosolya

Gfoto.org

Regös leányok b.-j.: Papp Titi, Giménezy Belu, Jeszenszky Zsuzsi, Pérez Leidemann Naty, Taboada Gabi, Tallarico Naty, Roglich Nati, Lovrics Konzsti és Mihályfy Kinga nagy mosollyal élvezik a tapsvihart!

Gfoto.org

A Verbunkos előtti mókázás-nótázás! b.-j.: Kerekes Miki, Zaha Tamás, Lovrics Reni, Bonapartian Dani és Edi

Gfoto.org

b.-j.: Tallarico Mauro, Lajtaváry András, Papp Gábor, Lovrics Reni, Lajtaváry Richárd

Foto Silvia

élni, határtalan segítőkészségükkel és vendégszeretetükkel azt a keveset is odaadják a másoknak, amivel rendelkeznek. Ennek a legjobb példáját tapasztalhattuk meg szombat este, a helybeli magyarok által rendezett **Fiesta**-n.

A zsúfolásig teli, magyar színekben pompázó városházában, ahol - az alkalomhoz illően - még a rétesről és a töltött káposztáról is gondoskodtak a helyiek,

nagyszerűen táncoltak a Regös, Tilinkó és Oleander csoport tagjai. A közönség tagjainak szeméből a meghatódottság, a tisztelet és persze az öregebbek közt a nosztalgia érzése sugárzott. Az biztos, hogy egy különleges, felejthetetlen este volt számunkra.

De a chacói gyerekek is nagy meglepetést tudtak nyújtani a nemrég alakult, 12-17 év közötti fiatalokból álló, kb. 15 tagú magyar néptáncsoportjuk, a Liliom fellépésével. Roglich Nati jár el Buenosból őket betanítani.

Nekem, mint Magyarországon élő magyarnak fantasztikus és hihetetlen érzés volt látni és hallani, ahogy a Buenos Aires-ihez képest sokkal kisebb kolóniában az öregebbek, akik még beszélnek a magyar nyelvet, könnyes szemmel mesélik magyarországi és erdélyi élményeiket, és mérhetetlen hála volt bennük, hogy odahozták nekik szülőföldjük kultúráját. Megdöbbenő, hogy a világ másik felén egy argentin kis falucskában vannak, akik

Folyt. a köv. oldalon

Sobre el grupo Oleander

Se trata de un nuevo grupo folklórico que comenzó su actividad en abril de 2007. Pertenece al Conjunto Regös y ya se le sumaron 20 mujeres adultas, algunas integrantes del Regös en su juventud. Sin embargo, entre ellas hay quienes jamás bailaron, y cinco ni siquiera son húngaras de origen.

Todo comenzó, por un lado, con el entusiasmo de algunas de volver a recordar viejas épocas y, por el otro, hacer alguna actividad física. Pero no en último lugar fue querer demostrar que siendo ya veteranas, también pueden revivir y difundir la cultura húngara mediante el baile, con la esperanza de que jamás se extinga esta actividad tan lejos de la Madre Patria.

El próximo año el Conjunto Regös cumple oficialmente su 50° aniversario de actividad ininterrumpida, y el gran sueño es poder presentar a todas las generaciones que alguna vez integraron el conjunto.

La visita de los profesores de baile húngaros Gyöngyvér Hortobágyi y Tibor Makovinyi en ocasión del VIII. Encuentro Sudamericano de Danzas Húngaras del año pasado nos dio el empuje definitorio.

Las 8 representantes de Oleander en Cnel. Du Graty. Izq.-der.: Judit Egey, Gyöngyi Vass, Edith Megyery, Trixi Bonapartian, Ági Kerekes, Dóra Lányi, Martha Valdez y Silvia Tallarico. Foto Silvia

Nos suministraron coreografía y modelo de traje típico acorde a nuestra edad y contextual física.

Ahora, cada encuentro es un deleite: mucha sana diversión, nostalgias de campamentos scout y actuaciones del Regös en el siglo pasado... Con esta convivencia se afianzan las amistades semana a semana.

Por ahora, las integrantes son: Ági Kerekes y Gyöngyi (Perla) Vass (organizadoras); Csilla Vágó, Dóra Lányi, Judit Egey, Magdalena Paál, Marika Németh, Piroska Meleg, Trixi Bonapartian, Magdalena Máthé de F. Amenábar (ex Regös); Elisa Botka, Edith Megyery, Eva Demes, Imola Vágó, Beatriz Anyos de Reyes (nuevas); Gloria Etcheverry, Marisa de Hajdú, Marta Valdez, Silvia Tallarico, Carola Faverio (de origen no húngaro); Natalia Roglich (coordinadora artística).

Nati tuvo la osadía de llevar (luego de tan sólo 1 mes de ensayos...) a 8 integrantes del flamante grupo, ataviadas con el típico traje "kalocsai", a la 1ª Fiesta de la Vendimia organizada por la colectividad húngara de Cnel. Du Graty, Chaco.

¡El grupo está en marcha! Es el ejemplo de que se puede si se quiere, sin distinción de edad! Por el Grupo Oleander:

Ági y Gyöngyi
Sirvan estas líneas como invitación para todos los que quieran compartir estos encuentros los días jueves de 19 a 21 hs. y sábados de 17 a 19 hs., en la casa Scout del Club Hungría, Pje. Juncal 4250, Olivos.

Atención: ¡Hombres no abstenerse! Así se podrán representar bailes en pareja.

Informes: Ági 4730-3137 / 15-5925-3464 y Gyöngyi 4794-8045

NOTICIA DE ÚLTIMO MOMENTO:

¡Ya entró un pecesito en la red! Nuestro amigo Péter Szilágyi, otrora a cargo del acompañamiento en acordeón del Conjunto Regös, se aviene a tocar de nuevo para el Grupo Oleander. ¡Qué felicidad!

EGY MAGYAR CSEREDIÁK MEGLÁTÁSAI...

az anyanyelvemet beszélnek és magyar érzéseket táplálnak magukban.

A fiatalabb nemzedék, akik talán először hallhattak - nem a nagyszüleik szájából - magyar szavakat, átérzheték, hogy mi is az a hiány és mit jelent az a fájdalom, amit őseik átéltek és miért kíséri végig életüket a honuk után való vágyakozás. Látszott rajtuk, hogy megmozdult bennük valami, megindult egyfajta vágy és kíváncsiság a származásuk, hovatartozásuk megismerésére.

Mindehhez a Buenos Aires-i fiatalok segítettek hozzá, akikre, mint egy csodára felnéztek, hogy beszélnek magyarul, mennyire összetartanak, és hogy Buenos-ban a kolónia él és működik, még akkor is, ha a harmadgenerációs gyerekekről van szó!

Öröm volt látni azt az érdeklődést, amivel minél többet meg akartak tudni róluk és azt a rajongást, amivel körbevették őket, nem csak a néptáncstudásuk miatt...

Meglepetéseket még vasárnapra is tartogattak nekünk: délben egy *asado*-val vártak a magyar házbán, ahol az udvaron álló autóból régi kazettákról magyar népzene szólt. Az öregebbek vidáman csárdásoltak, semmit sem látszott a sok évtizedes kimaradás, a táncstudás nem kopott el... a tizenéves gyerekek pedig hiába mulattak hajnalig, délben már alig várták, hogy újra együtt lehessenek a fővárosból érkezett "rokonokkal".

Indulás vissza Buenosba! Búcsúzás a chaco-i magyaroktól

CORONEL DU GRATY Képes beszámoló VILLA ÁNGELA

(képanyag Nt. Tóth Kristóf és Gfoto)

A Magyar Egyesület előtt pihenés, ebéd után
Foto Silvia

Készül a vasárnapi finom asado
Foto Ági

Magyar vendégfogadóink. Középen ifj. Botka István, a Cnel. Du Graty-i magyarok elnöke
Foto Ági

A Szüreti bál királynője és udvarhölgyei
Gfoto.org

A nemzedékeken átívelő hagyományok: Botka Józsefné Mária karjában tartja a magyaros ruháskába öltöztetett unokáját, bevándorolt magyarok dédunokáját...
Gfoto.org

A Magyar Egyesület előtt Nt. Tóth Kristóf ref. lelkésszel

Nt. Tóth Kristóf Istentiszteletet tart a Magyar Egyesületben

Vajda István méhészeti üzeme, ahonnan még Magyarországra is exportál chacói mézet!

A csillagvizsgáló forgó szerkezetű kétméteres teleszkópja a nemrég Buenos Airesben elhunyt v. Verebely Géza ajándéka a chacói magyaroknak. Az egész országból csodájára járnak!

Vajda István, a Magyar Egyesület elnöke, a megmozdulások lelkes szervezője
Gfoto.org

¡Fuimos al Chaco!

En el mes de febrero del 2007 recibí un llamado de Gyöngyi para invitarme a su casa. No dudé en ir: se festejarían los 100 años de Rosa, su mamá.

A lo emotivo de la reunión se le sumó el reencuentro con las chicas que hacía más de 30 años que no veía. No alcanzaba el tiempo para contar *todo* - creo que apenas nos escuchábamos por la ansiedad de relatar todo nuestro historial... Eso sí, reinó un común denominador: seguir viéndonos.

Ante el accionar de algunas "movilizadoras" como Ági, Gyöngyi y Trixi, esta meta no tardó mucho en concretarse. El móvil era volver al grupo de baile húngaro, que con tanto amor ellas recordaban y que con tanta pasión vivieron en su época de gloria, bajo la dirección de Dénes Vass.

Y llegó el día: ¡19 de abril a las 19 hs., en el Hungría!

Así comenzaron nuestros primeros pasos, donde cada momento se llenaba de nostalgias, chistes, risas y brindis.

Pero un día llegó nuestra profesora, Nati Roglich, con una inesperada invitación - "una brillante idea!" Tal vez al comunicarnos la noticia de poder ir al Chaco esperaba una respuesta *dudosa* o *negativa*. Pero fue todo lo contrario... ¡nuestro SÍ rotundo la confundió! De ahí en más, los ensayos se hicieron cada vez más frecuentes, y la profesora, más y más exigente, logró armar una coreografía con las 8 que podíamos disponer de tiempo para viajar.

Llegó el viernes 8 de junio, y como colegialas en su viaje de egreso estábamos a las 19 hs. en punto, con los trajes "kalocsai" almidonados, esperando la llegada del micro. ¡Qué conmovida me sentí al ver llegar a los chicos y jóvenes que nos saludaban a cada una con alegría, considerándonos como uno más del grupo! ¡Con qué respeto y amigabilidad nos trataron durante todo el fin de semana! Y ni hablar del aliento constante que nos daban cuando debíamos subir al escenario y, al terminar nuestro número, ¡su griterío y aplausos!

Este sentimiento de unión que todos manifestaban, esa pasión - como si les hirviera la sangre - con las danzas y canciones de sus raíces, me conmovieron a tal punto que me sentí una húngara más, aunque por mis venas sólo corre sangre española y argentina.

¿Y cómo puedo explicar el recibimiento de la gente del pueblo de Coronel Du Graty, que no sólo nos abrió sus casas para albergarnos sino también su corazón para hacernos sentir más que cómodas y felices?

Todos trabajaron, cocinaron y se preocuparon constantemente para que nuestra estada fuese inolvidable - ¡y lo lograron!

¡Gracias a las chicas húngaras por invitarme a participar con ellas!

¡Gracias a los jóvenes húngaros por haberme hecho sentir como una más de la colectividad!

¡Gracias a los húngaros de Cnel. Du Graty por brindarme sus corazones!

Marta Valdez